

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-5911
Podgorica, 11. januara 2019. godine

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	5. 02 20 19 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	15-3/19-1
VEZA:	
ERA:	647 XXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 20. decembra 2018. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EFIKASNOM KORIŠĆENJU ENERGIJE**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr **DRAGICA SEKULIĆ**, ministarka ekonomije i **MARKO RADULOVIĆ**, generalni direktor Direktorata za energetske efikasnost u Ministarstvu ekonomije.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EFIKASNOM KORIŠĆENJU ENERGIJE

Član 1

U Zakonu o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14) u članu 4 stav 1 tačka 15 mijenja se i glasi:

„15) eko dizajn su uslovi u pogledu zaštite životne sredine koje mora da ispunjava dizajn proizvoda, radi unapređenja uticaja proizvoda na životnu sredinu, tokom nastanka, upotrebe, stavljanja van upotrebe i odlaganja tog proizvoda.“

Član 2

U članu 6 stav 2 riječi: "Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada)" zamjenjuju se riječima: "se akcionim planom".

Član 3

U članu 7 stav 1 riječ "Vlada" zamjenjuje se riječima: "Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada)".

U stavu 2 alineja 1 mijenja se i glasi:

"-indikativni cilj energetske efikasnosti;"

Član 4

Poslije člana 7 dodaje se novi član koji glasi:

"Studija unapređenja energetske efikasnosti zgrada

Član 7a

Radi obezbjeđenja investicija za unapređenje energetske efikasnosti zgrada, Ministarstvo izrađuje Studiju unapređenja energetske efikasnosti zgrada.

Studija iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- pregled fonda zgrada;
- pregled isplativih mjera energetske efikasnosti za zgrade u zavisnosti od vrste i namjene zgrada i klimatskih uslova;
- pregled podsticajnih mjera za finansiranje radova na rekonstrukciji, odnosno adaptaciji zgrada, radi unapređenja njihovih energetske karakteristika;
- dugoročne projekcije za usmjeravanje investicija u unapređenje energetske efikasnosti zgrada od strane pojedinca, građevinske industrije i finansijske institucije;
- procjenu očekivanih ušteda energije i drugih koristi.

Strategija se izrađuje u skladu sa ciljevima, preporukama, smjernicama i zaključcima studije iz stava 1 ovog člana.“

Član 5

U članu 8 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

"Sprovođenje plana rekonstrukcije iz stava 2 ovog člana prati Ministarstvo i izvještaj o njegovom sprovođenju dostavlja Vladi, u okviru izvještaja o sprovođenju akcionog plana iz člana 7 ovog zakona."

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 6

Čl. 9 i 10 brišu se.

Član 7

U članu 11 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Bliži sadržaj programa iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se propisom koji donosi Ministarstvo".

Član 8

Poslije člana 13 dodaje se novi član koji glasi:

"Informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije

Član 13a

Radi praćenja realizacije mjera energetske efikasnosti kojima se doprinosi postizanju indikativnog cilja, Ministarstvo vodi informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije.

Informacioni sistem iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke utvrđene propisom koji donosi Ministarstvo."

Član 9

Čl. 14 do 17 brišu se.

Član 10

U članu 18 stav 1 mijenja se i glasi:

"Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca, sprovodi mjere predviđene programom i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona."

Član 11

Član 19 mijenja se i glasi:

"Organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava, dužni su da upravljaju energijom u objektima ili djelovima objekata za koje plaćaju troškove za energiju.

Upravljanje energijom iz stava 1 ovog člana obuhvata praćenje i analizu potrošnje energije i vode, sprovođenje energetskih pregleda, planiranje i sprovođenje mjera energetske efikasnosti i izvještavanje o ostvarenim rezultatima.

Radi upravljanja energijom, subjekti iz stava 1 ovog člana, dužni su da:

- odrede lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome obavijeste Ministarstvo;
- vode evidenciju o potrošnji energije i vode, ukupno i pojedinačno po objektima;
- izvještavaju Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i ostvarenim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona;
- upoznaju zaposlene sa mjerama energetske efikasnosti i načinom njihove primjene.

Način uspostavljanja sistema za upravljanje energijom, organizacionu strukturu, način obračuna i naplate postignutih ušteda energije i druga pitanja od značaja za upravljanje energijom u objektima ili djelovima objekata iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se propisom koji donosi Vlada.

Bliže mjere energetske efikasnosti iz stava 2 ovog člana i smjernice za njihovo sprovođenje utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo."

Član 12

U članu 21 stav 2 mijenja se i glasi:

"Određivanje zahtjeva energetske efikasnosti i ocjena stepena energetske efikasnosti iz člana 20 stav 1 ovog zakona i stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa metodologijom za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti utvrđenu propisom koji donosi Ministarstvo."

Član 13

Član 22 mijenja se i glasi:

"Veliki potrošač je dužan da:

- odredi lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome obavijesti Ministarstvo;
- planira i sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona;
- vodi evidenciju o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima.

Veliki potrošač iz stava 1 ovog člana je privredno društvo, druga organizacija ili lice čija je pretežna djelatnost u proizvodnom sektoru, sektoru trgovine i usluga i čija ukupna godišnja potrošnja primarne energije prelazi 10.000 MWh.

Potrošač energije čija godišnja potrošnja energije dostigne nivo, odnosno veliki potrošač čija se potrošnja energije smanji ispod nivoa iz stava 1 ovog člana, dužan je da promjenu potrošnje energije prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana, od isteka godine u kojoj je promjena nastala.

Na osnovu prijava iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo vodi evidenciju velikih potrošača.

Za potrošača energije koji dostigne nivo potrošnje energije iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo će donijeti rješenje o upisu u evidenciju velikih potrošača i velikom potrošaču naložiti da preduzme mjere iz stava 1 ovog člana.

Potrošač energije utvrđuje ukupnu godišnju potrošnju primarne energije iz stava 1 ovog člana u skladu sa metodologijom utvrđenu propisom koji donosi Ministarstvo."

Član 14

Član 23 mijenja se i glasi:

"Dostavljanje podataka o objektima i potrošnji energije i vode

Član 23

Subjekti iz člana 19 stav 1 ovog zakona, dužni su da podatke o objektima ili djelovima objekata za koje plaćaju troškove za isporučenu energiju i vodu i podatke o godišnjoj potrošnji energije i vode, dostavljaju u centralni informacioni sistem energetske efikasnosti koji vodi Ministarstvo, najkasnije do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu.

Centralni informacioni sistem iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke utvrđene propisom koji donosi Ministarstvo."

Član 15

Član 25 mijenja se i glasi:

„Snabdjevač energijom i distributer energenata, dužni su da Ministarstvu dostave podatke o potrošnji energije, odnosno energenata, najkasnije do 15. februara tekuće, za prethodnu godinu.

Subjekti iz stava 1 ovog člana i snabdjevači vodom dužni su da jednom mjesečno Ministarstvu dostavljaju podatke o potrošnji energije, energenata i vode u objektima koji su u državnoj svojini u skladu sa informacionim sistemom iz člana 23 ovog zakona.

Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvataju prikaz potrošnje energije, energenata i vode i troškova za isporučenu energiju, energente i vodu prema strukturi, kategorijama kupaca, vrstama i mjestu potrošnje.

Snabdjevač vodom iz stava 2 ovog člana je privredno društvo ili preduzetnik koji obavlja komunalnu djelatnost javnog vodosnabdijevanja."

Član 16

U članu 30 stav 1 alineja 1 riječi: "kao pretežne" brišu se.

U alineji 2 riječi: „završenom visokom stručnom spremom“ zamjenjuju se riječima: „VII 1 nivoom kvalifikacija obrazovanja“.

Član 17

Član 35 mijenja se i glasi:

"Djelatnost energetskeg pregleda može da obavlja i strano privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom (u daljem tekstu: strano lice)."

Član 18

Poslije člana 35 dodaju se četiri nova člana koja glase:

"Djelatnost stranog lica koje ne posjeduje odobrenje za obavljanje djelatnosti

Član 35a

Strano lice koje ne posjeduje odobrenje za vršenje energetskeg pregleda izdato od nadležnog organa države sjedišta, odnosno prebivališta stranog lica (u daljem tekstu: odobrenje), može da obavlja djelatnost energetskeg pregleda, ako ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom za lica iz člana 30 ovog zakona, a njegovo kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda zgrada i/ili kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, ispunjava i uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i rad stranaca.

Djelatnost stranog lica iz države koja je članica Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru

Član 35b

Strano lice iz države potpisnice Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru koje posjeduje odobrenje, može da obavlja djelatnost energetskeg pregleda ako je odobrenje izdato za obavljanje djelatnosti utvrđenih ovim zakonom.

Kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda zgrada i/ili kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju u stranom licu, državljanin države potpisnice Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru koje posjeduje odobrenje, može da obavlja djelatnost energetskeg pregleda, ako je odobrenje izdato za obavljanje djelatnosti utvrđenih ovim zakonom.

Strano i kvalifikovano lice iz st. 1 i 2 ovog člana, dužno je da, prije početka prvog posla, odobrenje dostavi Ministarstvu i nadležnom inspekcijском organu.

Djelatnost stranog lica iz države koja nije članica Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru

Član 35c

Strano lice iz države koja nije članica Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru, koje posjeduje odobrenje može da obavlja djelatnost energetskeg pregleda, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda zgrada i/ili kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju u stranom licu, državljanin države koja nije članica Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru, koje ima odobrenje, može da obavlja djelatnost, ako ima priznatu inostranu kvalifikaciju za obavljanje te djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih kvalifikacija i regulisane profesije i zakonom kojim se uređuje zapošljavanje i rad stranaca, na principu uzajamnosti.

Strano i kvalifikovano lice iz st. 1 i 2 ovog člana, dužno je da, prije početka prvog posla, odobrenje dostavi Ministarstvu i nadležnom inspekcijском organu.

Privremeno i povremeno obavljanje djelatnosti stranog lica

Član 35č

Strano lice, koje ima odobrenje može privremeno ili povremeno da obavlja djelatnost energetskeg pregleda pod uslovom da prije početka prvog posla o namjeri privremenog ili povremenog obavljanja djelatnosti dostavi Ministarstvu i nadležnom inspekcijском organu pisanu izjavu i odobrenje koje se odnosi na djelatnost uređenu ovim zakonom.

Kvalifikovano lice za vršenje energetske pregleda zgrada i/ili kvalifikovano lice za vršenje energetskih pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju u stranom licu, koje posjeduje odobrenje, može djelatnost da obavlja privremeno ili povremeno.

Privremenim obavljanjem djelatnosti smatra se obavljanje djelatnosti stranog lica za određeni vremenski period, najduže do godinu dana, uz mogućnost produženja tog roka.

Povremenim obavljanjem djelatnosti smatra se obavljanje djelatnosti stranog lica za konkretni posao.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, kvalifikovano lice dužno je da prije početka prvog posla podnese Ministarstvu pisanu izjavu o vršenju privremenih, odnosno povremenih poslova i dokaz da ima stručne kvalifikacije potrebne za obavljanje te djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih kvalifikacija i regulisane profesije."

Član 19

Član 41 mijenja se i glasi:

"Sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade, investitor je dužan da dostavi stručnom nadzoru prije izrade konačnog izvještaja o izvršenom stručnom nadzoru."

Član 20

U članu 44 stav 4 mijenja se i glasi:

"Označavanje energetske efikasnosti za različite vrste proizvoda utvrđuje se propisom koji donosi Ministarstvo."

U stavu 5 na kraju tačke 8 tačka se zamjenjuje tačkom zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

"9) zahtjevi za informacije o označavanju energetske efikasnosti."

Član 21

U članu 48 stav 2 mijenja se i glasi:

"Grupe proizvoda koji utiču na potrošnju energije, postupci ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda, provjera usaglašenosti proizvoda i druga pitanja od značaja za eko dizajn proizvoda utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo."

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Zahtjevi eko dizajna, zahtjevi za informacijama, mjerenja i proračuni koji se sprovode u postupku ocjene usaglašenosti, postupak verifikacije usaglašenosti proizvoda sa tehničkim zahtjevima i referentne vrijednosti za grupe proizvoda dostupnih na tržištu, utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo."

Član 22

U članu 51 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Poslove inspekcijaskog nadzora u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje nadzor proizvoda na tržištu i zakonom kojim se uređuje inspekcijaski nadzor vrše inspektor za energetske efikasnost i tržišni inspektor."

Član 23

Poslije člana 51 dodaje se novi član koji glasi:

"Uslovi u pogledu stručne spreme

Član 51a

Poslove inspektora za energetske efikasnost može da obavlja lice koje ima VII 1 nivo kvalifikacije obrazovanja u oblasti elektroenergetike, mašinstva, građevine ili arhitekture, koje ispunjava i druge uslove propisane zakonom."

Član 24

U članu 52 stav 2 mijenja se i glasi:

"Pored upravnih mjera utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, tržišni inspektor će rješenjem narediti dobavljaču odnosno distributeru proizvoda koji utiču na potrošnju energije, otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok u kojem se nepravilnosti moraju otkloniti, ako u toku inspekcijskog nadzora utvrdi da:

- 1) proizvod koji utiče na potrošnju energije nije označen oznakom energetske efikasnosti, na način propisan ovim zakonom ili je oznaka energetske efikasnosti nedopuštena, nepotpuna, netačna ili dovodi u zabludu (član 44);
- 2) uz proizvod koji utiče na potrošnju energije nije obezbijedena tehnička specifikacija ili je ista nepotpuna ili netačna (čl. 44, 45 i 46);
- 3) prilikom oglašavanja proizvoda koji utiče na potrošnju energije i u promotivnim materijalima proizvoda ne navede klasu energetske efikasnosti proizvoda (član 47);
- 4) uz proizvod koji utiče na potrošnju energije nije obezbijedena tehnička dokumentacija ili je ista nepotpuna (čl. 44 i 48);
- 5) proizvod koji utiče na potrošnju energije nema dokaz o ispunjenosti zahtjeva u pogledu eko dizajna proizvoda, na način propisan ovim zakonom (član 48)".

Poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

"Ako se utvrđene nepravilnosti iz stava 2 ovog člana ne otklone u određenom roku, tržišni inspektor će zabraniti stavljanje proizvoda na tržište i/ili upotrebu, ograničiti stavljanje na tržište odnosno narediti povlačenje proizvoda sa tržišta.

Ako tržišni inspektor ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom vršenje pregleda ili ispitivanja za utvrđivanje nepravilnosti iz stava 2 ovog člana, sprovođenje pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj ustanovi koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje usaglašenosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište i/ili upotrebu.

U postupku vršenja inspekcijskog nadzora tržišni inspektor može privremeno zabraniti stavljanje na tržište i/ili upotrebu, isporuku, ponudu isporuke, oglašavanje ili izlaganje proizvoda u vremenu potrebnom za različite preglede i ispitivanja, ako postoji osnovana sumnja da proizvod koji utiče na potrošnju energije ne ispunjava propisane zahtjeve eko dizajna proizvoda."

U stavu 3 riječi: "nadležni inspektor" zamjenjuje se riječima: "inspektor za energetske efikasnosti".

Dosadašnji stav 3 postaje stav 6.

Član 25

Član 53 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne odredi lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome ne obavijesti Ministarstvo (član 22 stav 1 alineja 1);
- 2) ne planira i ne sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije i/ili ne izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije na način definisan članom 13a stav 2 (član 22 stav 1 alineja 2);
- 3) ne vodi evidenciju o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima (član 22 stav 1 alineja 3);
- 4) ne utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca i ne sprovodi mjere predviđene programom (član 18 stav 1);
- 5) ne obezbijedi krajnjim kupcima odgovarajuće uređaje za mjerenje potrošnje energije iz člana 24 stav 1 ovog zakona;
- 6) krajnjem kupcu u računu ne iskaže odgovarajuće podatke propisane članom 24 stav 3 ovog zakona;
- 7) ne dostavi Ministarstvu podatke o potrošnji energije, energenata i vode u propisanom roku (član 25 st. 1 i 2);
- 8) ne obezbijedi ovlašćenom licu podatke i uslove za nesmetano vršenje energetskog pregleda (član 27 stav 4);
- 9) ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje ili sistema za klimatizaciju (član 28 st. 1 i 2);
- 10) ne vodi evidenciju o obavljenim energetskim pregledima ili ne čuva dokumentaciju o izvršenim pregledima u propisanom roku (član 37 stav 2);
- 11) ne dostavi Ministarstvu izvještaj o izvršenim energetskim pregledima u propisanom roku (član 37 stav

- 3);
- 12) vrši energetska pregled suprotno članu 38 ovog zakona;
  - 13) ne dostavi primjerak izdatog sertifikata Ministarstvu u propisanom roku (član 39 stav 4);
  - 14) ne obezbijedi sertifikat o energetska karakteristikama zgrade (član 40 stav 1 al. 1, 2 i 4);
  - 15) ne obezbijedi izlaganje sertifikata o energetska karakteristikama zgrade (član 43);
  - 16) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije bez istaknute oznake energetska efikasnosti (član 44);
  - 17) ne obezbijedi tehničku specifikaciju, oznaku energetska efikasnosti i tehničku dokumentaciju za proizvod koji utiče na potrošnju energije (član 45);
  - 18) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 46;
  - 19) prodaje, iznajmljuje ili izlaže radi prodaje proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 47;
  - 20) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 48 stav 1 ovog zakona.

Novčanom kaznom od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Novčanom kaznom od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 tačka: 9), 10) i 15) ovog člana, fizičko lice.

Novčanom kaznom od 300 eura do 3.000 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 tačka: 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20) i 21) ovog člana, preduzetnik".

Član 26

Član 54 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave ako:

- 1) u skladu sa Strategijom i akcionim planom nadležni organ jedinice lokalne samouprave ne donese program poboljšanja energetska efikasnosti za period od tri godine (član 11 stav 1);
- 2) organ državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava ne upravlja energijom u objektima ili djelovima objekata za koje plaća troškove za energiju (član 19 stav 1);
- 3) organ državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava ne dostavi u centralni informacioni sistem energetska efikasnosti koje vodi Ministarstvo podatke o objektima ili djelovima objekata i podatke o godišnjoj potrošnji energije i vode ili to ne učini do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu (član 23 stav 1);
- 4) naručilac energetska pregleda ne obezbijedi ovlašćenom licu podatke i uslove za nesmetano vršenje energetska pregleda (član 27 stav 4);
- 5) vlasnik sistema grijanja sa kotlovima ukupne nominalne toplotne snage 20 kW i veće ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetska pregleda sistema za grijanje ili sistema za klimatizaciju (član 28 stav 1);
- 6) vlasnik sistema za klimatizaciju nominalne rashladne snage 12 kW i veće ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetska pregleda sistema za klimatizaciju (član 28 stav 2);
- 7) organ državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava za objekte u državnoj svojini kojima upravlja ne pribavi sertifikat o energetska karakteristikama zgrade (član 40 stav 1 alineja 3);
- 8) subjekti iz člana 40 stav 1 al. 3 i 4 ne obezbijede izlaganje sertifikata o energetska karakteristikama zgrade u roku od 30 dana od dana izdavanja sertifikata (član 43)".

Član 27

Poslije člana 55 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje podzakonska akata

Član 55a

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 28

Poslije člana 56 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za izradu Studije unapređenja energetske efikasnosti zgrada

Član 56a

Studija unapređenja energetske efikasnosti zgrada donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 29

Poslije člana 57 dodaje se novi član koji glasi:

"Uspostavljanje informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije

Član 57a

Informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije Ministarstvo će uspostaviti u roku od godinu dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Lica iz čl. 18, 19 i 22 ovog zakona, dužna su da unesu podatke o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije u roku od godinu dana, od dana uspostavljanja informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona.“

Član 30

Poslije člana 58 dodaje se novi član koji glasi:

"Odložena primjena za strana lica

Član 58a

Odredbe čl. 35a do 35č ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.“

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije se pristupilo kako bi se postojeće zakonsko rješenje unaprijedilo prevashodno u dijelu:

- usaglašavanja sa osnovnom EU direktivom za oblast energetske efikasnosti (Direktiva 2012/27/EU o energetske efikasnosti), koju je Crna Gora u obavezi da transponuje po osnovu članstva u Energetskoj zajednici, posebno po pitanju uvođenja obaveze uspostavljanja centralizovanog izvještavanja o realizaciji mjera energetske efikasnosti i postignutih ušteda energije od strane svih subjekata prepoznatih zakonom, kao i izrade posebne studije za unapređenje energetske efikasnosti u zgradama u Crnoj Gori;
- usaglašavanja sa Direktivom 2006/123/EK o uslugama na unutrašnjem tržištu u dijelu vršenja djelatnosti energetskih pregleda od strane stranih lica;
- jasnijeg definisanja zakonskih zahtjeva, procedura, prava i obaveza subjekata javnog sektora naročitu u dijelu uspostavljanja sistema upravljanja energijom, planiranja i sprovođenja mjera energetske efikasnosti i izvještavanja o postignutim rezultatima;
- uspostavljanja inspekcije za energetske efikasnost u cilju boljeg sprovođenja zakonskih odredbi i kontrole ispunjavanja obaveza od strane subjekata prepoznatih Zakonom i
- poboljšanja pravnog osnova za i bolju primjenu postojećih i donošenje budućih podzakonskih akata, posebno po pitanju uređivanja problematike označavanje energetske efikasnosti i eko dizajna proizvoda koji utiču na potrošnju energije.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Zakon o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", broj 57/14) je usaglašen sa ključnim zahtjevima relevantnih direktiva Evropske Unije iz oblasti energetske efikasnosti.

Predložene izmjene i dopune Zakona odnose se na dodatno usaglašavanje Zakona sa zahtjevima Direktive 2012/27/EU o energetske efikasnosti u dijelu monitoringa i verifikacije ušteda energije i izrade studije za unapređenje energetske efikasnosti u zgradama.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju vrši se izmjena definicije izraza „eko dizajn“ u cilju bolje usklađenosti sa definicijom iz Direktive 2009/125/EU.

U članu 2 vrši se izmjena člana 6 važećeg Zakona na način da se predviđa da se indikativni cilj energetske efikasnosti utvrđuje akcionim planom energetske efikasnosti, koji donosi Vlada Crne Gore. U važećem Zakonu bilo je predviđeno da Vlada usvaja indikativni cilj posebnom odlukom. Ovom izmjenom dolazi se do boljeg i efikasnijeg rješenja po ovom pitanju.

U članu 3 vrši se izmjena člana 7 važećeg Zakona kako bi se uskladio sa relevantnim odredbama člana 2 ovog zakona.

U članu 4 vrši se dodavanje novog člana iza člana 7 važećeg Zakona kojim se uvodi obaveza izrade posebne studije za unapređenje energetske efikasnosti zgrada u Crnoj Gori, a što je obaveza iz Direktive 2012/27/EU o energetske efikasnosti. Ovim članom se predviđa da se ciljevi, preporuke, smjernice i zaključci navedene studije uvažavaju u procesu izrade, odnosno ažuriranja Strategije razvoja energetike Crne Gore, a koja je ključni strateški dokument za oblast energetske efikasnosti.

U članu 5 vrši se dopuna člana 8 važećeg Zakona kojom se uvodi obaveza izvještavanja Vlade o realizaciji plana rekonstrukcije službenih zgrada, a u okviru izvještavanja o sprovođenju akcionog plana energetske efikasnosti. Ova dopuna ne predstavlja uvođenje nove obaveze već prenošenje iste iz člana 9 važećeg Zakona.

U članu 6 vrši se brisanje čl. 9 i 10 važećeg Zakona i time ukida obaveza donošenja godišnjih operativnih planova poboljšanja energetske efikasnosti i izvještaja o sprovođenju ovih planova, a koje priprema Ministarstvo ekonomije u saradnji sa nadležnim organima državne uprave i izvještaja. Brisanje ovih članova nije rezultiralo ukidanjem obaveza planiranja mjera energetske efikasnosti i izvještavanja o njihovoj realizaciji od strane relevantnih subjekata, već samo njihovo prenošenje u okviru upravljanja energijom koje je uređeno u članu 11 ovog zakona.

U članu 7 vrši se dopuna člana 11 važećeg Zakona novim stavom koji propisuje donošenje propisa Ministarstva kojim se uređuje sadržaj programa poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave. Ova dopuna ne predstavlja uvođenje nove obaveze već prenošenje iste iz člana 17 važećeg Zakona.

U članu 8 vrši se dodavanje novog člana iza člana 13 važećeg Zakona koji propisuje uspostavljanje informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije kako bi se obezbijedila lakša primjena zakona u dijelu praćenja sprovođenja mjera energetske efikasnosti i izvještavanja o njihovoj realizaciji od strana odgovornih subjekata.

U članu 9 vrši se brisanje čl. 14 do 17 važećeg Zakona. Brisanjem ovih članova ukida se obaveza jedinicama lokalne samouprave i velikim potrošačima da donose godišnje planove poboljšanja energetske efikasnosti, kao i izvještaje o njihovom sprovođenju. Ova zakonska izmjena nema za posledicu ukidanje obaveza planiranja mjera energetske efikasnosti i izvještavanja o realizaciji mjera od strane navedenih subjekata, već se radi o njihovom formalnom prenošenju u odredbe koje uređuje upravljanje energijom (čl. 11 i 13 ovog Zakona). Takođe brisanje člana 17 važećeg Zakona je izvršeno radi usklađivanja sa odredbama iz čl. 7 i 11 ovog zakona.

U članu 10 vrši se dopuna člana 18 važećeg Zakona kojom se za snabdjevače energijom odnosno distributere energenata uvodi obaveza izvještavanja o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije (putem informacionog sistema iz člana 8 ovog zakona).

U članu 11 vrši se izmjena člana 19 važećeg Zakona kako bi se bolje definisale i konkretnije uredile obaveze javnog sektora koje se odnose na upravljanje energijom (energetski menadžment), a naročito u dijelu:

- određivanja odgovornog lica za upravljanje energijom;
- planiranja i sprovođenja mjera energetske efikasnosti;
- praćenja realizacije mjera energetske efikasnosti i izvještavanja Ministarstvu o postignutim rezultatima putem informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije iz člana 8 ovog Zakona;
- vođenja evidencije o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima;
- upoznavanja zaposlenih sa mjerama energetske efikasnosti i načinom njihove primjene.

U članu 12 vrši se izmjena člana 21 važećeg Zakona kako bi se omogućilo uvođenje minimalnih zahtjeva energetske efikasnosti prilikom javnih nabavki roba i usluga i kupovine ili zakupa zgrada.

U članu 13 vrši se izmjena člana 22 važećeg Zakona kako bi se bolje definisale i konkretnije uredile obaveze velikog potrošača koje se odnose na upravljanje energijom, planiranje i sprovođenja mjera energetske efikasnosti, izvještavanje o realizaciji sprovedenih aktivnosti i vođenje evidencije o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima. Ovim članom su takođe prenesene odredbe iz člana 16 važećeg Zakona, a kojim se uređuje pitanje statusa velikog potrošača.

U članu 14 vrši se izmjena člana 23 važećeg Zakona kojim se subjektima javnog sektora ukida obaveza uvođenja sopstvenih informacionih sistema energetske efikasnosti i uvodi obaveza dostave podataka o potrošnji energije i vode u centralni informacioni sistem energetske efikasnosti.

U članu 15 vrši se izmjena člana 25 važećeg Zakona kojom se uvodi obaveza dostavljanja podataka i za snabdjevače vodom. Takođe se predviđa da se dostava podataka o potrošnji energije i vode vrši putem centralnog informacionog sistema energetske efikasnosti iz člana 14 ovog zakona.

U članu 16 vrši se izmjena člana 30 važećeg Zakona kojom se privrednom društvu, preduzetniku ili pravnom licu, u proceduri sticanja ovlašćenja za vršenje energetskih pregleda, ukida obaveza da jedna od sljedećih djelatnosti: projektovanje, građenje, stručni nadzor nad građenjem, revizija projektne dokumentacije i stručni poslove iz oblasti energetike bude upisana kao pretežna djelatnost u Centralnom registru privrednih subjekata.

U članu 17 vrši se izmjena člana 35 važećeg Zakona kojom se propisuju uslovi za vršenje energetskog pregleda za strano lice.

U članu 18 vrši se dodavanje 4 nova člana nakon člana 35 kojim se bliže uređuje vršenje energetske pregleda od strane stranog lica za slučaj da ovo lice posjeduje odobrenje izdato od strane zemlje potpisnice Ugovora o evropskom ekonomskom prostoru, kao i za slučaj da se radi o povremenom i privremenom obavljanju ove djelatnosti. Ovim odredbama izvršeno je usklađivanje važećeg Zakona sa Direktivom 2006/123/EK o uslugama na unutrašnjem tržištu.

U članu 19 vrši se izmjena člana 41 važećeg Zakona radi usklađivanja sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 64/2017), a što je posljedica ukidanja obaveze investitorima da pribavljaju upotrebnu dozvolu.

U članu 20 vrši se izmjena člana 44 važećeg Zakona u cilju unapređenja pravnog osnova za donošenje i primjenu relevantnih podzakonskih akata, kojim se bliže uređuje označavanje energetske efikasnosti proizvoda koji utiču na potrošnju energije.

U članu 21 vrši se izmjena člana 48 važećeg Zakona u cilju unapređenja pravnog osnova za donošenje i primjenu relevantnih podzakonskih akata, kojim se bliže uređuje uvođenje zahtjeva eko dizajna proizvoda koji utiču na potrošnju energije.

U članu 22 vrši se dopuna člana 51 važećeg Zakona u cilju boljeg definisanja inspekcijeskog nadzora nad sprovođenjem zakona i identifikovanja nadležnih inspekcija.

U članu 23 vrši se dodavanje novog člana iza člana 51 važećeg Zakona kojim se definišu uslovi u pogledu stručne spreme inspektora za energetske efikasnosti.

U članu 24 vrši se izmjena člana 52 važećeg Zakona radi preciziranja nadležnosti i ovlašćenja nadležnih inspektora (tržišni inspektor i inspektor za energetske efikasnosti).

U članu 25 vrši se izmjena člana 53 važećeg Zakona kojom se vrši usklađivanje kaznenih odredbi za pravno lice.

U članu 26 vrši se izmjena člana 54 važećeg Zakona kojom se vrši usklađivanje kaznenih odredbi za odgovorno lice u organu uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave.

U članu 27 vrši se dodavanje novog člana iza člana 55 važećeg Zakona, kojim se definiše rok za donošenje podzakonskih akata.

U članu 28 vrši se dodavanje novog člana iza člana 56 važećeg Zakona, kojim se definiše rok za donošenje Studije unapređenja energetske efikasnosti u zgradama u Crnoj Gori.

U članu 29 vrši se dodavanje novog člana iza člana 57 važećeg Zakona, kojim se definiše rok za uspostavljanje informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije, kao i rokovi za dostavu podataka o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije.

U članu 30 vrši se dodavanje novog člana iza člana 58 važećeg Zakona kojim se definiše odložena primjena odredbi koje stranim licima propisuju uslove za vršenje energetske pregleda, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Predmetni propis iziskuje obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta samo u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje inspekcije za energetske efikasnosti u Upravi za inspekcijske poslove (UIP). Na osnovu podataka dostavljenih od strane UIP, okvirni godišnji izdaci za jednog inspektora sa prosječnim radnim stažom iznose 15.310 € (bruto zarada - 11.880,00 €; izdaci za gorivo - 1.200,00 €; troškovi za korišćenje službenog telefona - 180,00 €, kancelarijska i kompjuterska oprema - 1.500,00 € i dnevnice za službena putovanja - 550,00 €).

**VI. TEKST ODREDBA ZAKONA O EFIKASNOM KORIŠĆENJU ENERGIJE
(»SLUŽBENI LIST CG«, BROJ 57/14) KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJAVAJU**

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **energija** je električna energija, toplota i energenti koji su u prometu, prirodni gas (uključujući tečni prirodni gas), tečni naftni gas, goriva za grijanje i hlađenje, ugallj, goriva za transport, osim goriva za vazduhoplove i plovne objekte i biomasa;
- 2) **poboljšanje energetske efikasnosti** je povećanje efikasnosti korišćenja energije u finalnoj potrošnji kao posljedica tehnoloških promjena, promjena u upravljanju ili promjena u ponašanju potrošača energije;
- 3) **ušteta energije** je smanjenje potrošnje energije utvrđeno mjerenjem ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene mjera za poboljšanje energetske efikasnosti, uz usklađivanje sa spoljnim uslovima koji utiču na potrošnju energije;
- 4) **finalna potrošnja energije** predstavlja energiju isporučenu krajnjim kupcima u industriji, saobraćaju, domaćinstvima, uslugama i poljoprivredi koja se koristi u energetske svrhe;
- 5) **energetski subjekat** je privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik koji obavlja djelatnost proizvodnje, prenosa, distribucije ili snabdijevanja energijom;
- 6) **distributer energenata** je energetski subjekat koji vrši distribuciju (promet i transport) energenata kupcima i objektima za distribuciju energenata;
- 7) **operator distributivnog sistema** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost distribucije električne energije, odnosno gasa i koji je odgovoran za pouzdano funkcionisanje, upravljanje, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području;
- 8) **snabdjevač energijom** je energetski subjekat koji prodaje električnu energiju, gas (tečni prirodni gas i tečni naftni gas) ili toplotu krajnjim kupcima;
- 9) **krajnji kupac** je fizičko ili pravno lice koje kupuje energiju za sopstvenu potrošnju;
- 10) **zgrada** je objekat koji se sastoji od građevinske konstrukcije, instalacija, ugrađene opreme i prostora u kome se koristi energija u skladu sa namjenom zgrade;
- 11) **sistem za klimatizaciju** je sistem kojim se obezbjeđuje kontrola vlažnosti, temperature i kvaliteta vazduha u cilju stvaranja željenih uslova komfora u objektu;
- 12) **kotao za grijanje** je uređaj u kome se zagrijava fluid toplotom oslobođenom u procesu sagorijevanja energenta ili transformacijom električne energije u toplotu;
- 13) **distributer proizvoda koji utiču na potrošnju energije** je trgovac na malo ili drugo pravno ili fizičko lice koje te proizvode prodaje, iznajmljuje ili izlaže radi prodaje krajnjim korisnicima;
- 14) **dobavljač proizvoda koji utiču na potrošnju energije** je ovlašćeni zastupnik proizvođača registrovan u Crnoj Gori, uvoznik ili drugo pravno ili fizičko lice koje te proizvode stavlja na tržište;
- 15) **eko dizajn** je skup uslova koje mora da ispunjava proizvod koji koristi energiju u pogledu zaštite životne sredine u periodu koji obuhvata proces njegovog nastanka, upotrebe i stavljanja proizvoda van upotrebe.

Indikativni cilj

Član 6

Planirana ušteta finalne potrošnje energije na nivou Crne Gore izražava se u apsolutnom iznosu u GWh ili ekvivalentnoj jedinici i u procentima u odnosu na prosječnu finalnu potrošnju energije i utvrđuje kao indikativni cilj poboljšanja energetske efikasnosti.

Indikativni cilj poboljšanja energetske efikasnosti utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Indikativni cilj iz stava 1 ovog člana, izračunava se na osnovu metodologije koju utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove energetske efikasnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Akcioni plan energetske efikasnosti

Član 7

Radi ostvarenja ciljeva i pravaca razvoja energetske efikasnosti utvrđenih Strategijom, Vlada donosi akcioni plan, za period od tri godine.

Akcionim planom naročito se utvrđuju:

- indikativni cilj energetske efikasnosti za period od tri godine u skladu sa indikativnim ciljem iz člana 6 ovog zakona;
- mjere energetske efikasnosti za ostvarivanje indikativnog cilja i način njihovog sprovođenja;
- dinamika sprovođenja mjera za ostvarivanje indikativnog cilja;
- ocjena ostvarivanja indikativnog cilja iz perioda koji prethodi akcionom planu; i
- procjena sredstava potrebnih za sprovođenje planiranih mjera, izvore i način njihovog obezbjeđivanja.

Sprovođenje akcionog plana prati Ministarstvo i izvještaj o njegovom sprovođenju dostavlja Vladi, najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu.

Stepen realizacije indikativnog cilja vrši se na osnovu metodologije za utvrđivanje postignutih ušteda koju utvrđuje Ministarstvo.

Sredstva za sprovođenje akcionog plana iz stava 2 alineja 5 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Poboljšanje energetske efikasnosti u državnim službenim zgradama

Član 8

Službene zgrade u državnoj svojini koje koriste državni organi moraju ispunjavati minimalne zahtjeve energetske efikasnosti u skladu sa članom 26 stav 6 ovog zakona.

Ministarstvo u saradnji sa organom uprave nadležnim za poslove imovine priprema predlog plana rekonstrukcije službenih zgrada iz stava 1 ovog člana.

Plan rekonstrukcije iz stava 2 ovog člana donosi Vlada za period od tri godine.

Zgrade i dinamika realizacije mjera iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom Vlade.

Program poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave

Član 11

Program poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave u skladu sa Strategijom i akcionim planom donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave za period od tri godine.

Program iz stava 1 ovoga člana sadrži:

- 1) predlog mjera energetske efikasnosti na području jedinice lokalne samouprave koji obuhvata:
  - plan adaptacije i održavanja zgrada koje za obavljanje djelatnosti koriste organi lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač lokalna samouprava, sa ciljem poboljšanja energetske efikasnosti;
  - planove unapređenja sistema komunalnih usluga (javna rasvjeta, vodosnabdijevanje, upravljanje otpadom i dr.) i saobraćaja radi poboljšanja energetske efikasnosti;
  - specifične mjere energetske efikasnosti u zgradama koje su zaštićene kao kulturno dobro i sl.;
  - druge mjere energetske efikasnosti koje će se sprovesti na području lokalne samouprave;
- 2) dinamiku i način sprovođenja mjera energetske efikasnosti i
- 3) sredstva potrebna za sprovođenje programa, izvore i način njihovog obezbjeđivanja.

Program poboljšanja energetske efikasnosti snabdjevača energijom i distributera energenata

Član 18

Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca i sprovodi mjere predviđene programom.

Program iz stava 1 ovog člana donosi se za period od tri godine i naročito sadrži:

- mjere za poboljšanje energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca;
- dinamiku i način realizacije mjera;
- sredstva potrebna za sprovođenje mjera i način njihovog obezbjeđivanja;

- planirane uštede energije po osnovu realizacije mjera energetske efikasnosti i
- metodologiju za mjerenje ušteda postignutih realizacijom mjera.

Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da predlog programa poboljšanja energetske efikasnosti dostavi Ministarstvu radi davanja saglasnosti.

Obaveze javnog sektora

Član 19

Organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava dužni su da upravljaju energijom u objektima ili djelovima objekata koje koriste i za koje se naknada troškova za energiju plaća iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i da vode informacioni sistem energetske efikasnosti.

Upravljanje energijom iz stava 1 ovog člana obuhvata praćenje i analiziranje potrošnje energije, sprovođenje energetske pregleda i sprovođenje mjera energetske efikasnosti.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da upoznaju zaposlene sa mjerama energetske efikasnosti i načinom njihove primjene.

Bliže mjere energetske efikasnosti iz stava 2 ovog člana i smjernice za njihovo sprovođenje utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Kupovina ili zakup zgrada

Član 21

Subjekti iz člana 19 stav 1 ovog zakona dužni su da prilikom kupovine ili zakupa službenih zgrada, odnosno djelova zgrada za službene potrebe prilikom odlučivanja o izboru ponuđača čije su ponude jednako vrednovane u skladu sa zakonom koji uređuje javne nabavke, prednost daju zgradama, odnosno djelovima zgrada sa višim stepenom energetske efikasnosti.

Ocjena stepena energetske efikasnosti iz člana 20 stav 1 ovog zakona i stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa metodologijom za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti koja se utvrđuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Obaveze velikog potrošača

Član 22

Veliki potrošač je dužan da:

- odredi jedno ili više lica odgovornih za upravljanje energijom i o tome obavijesti Ministarstvo;
- sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije utvrđene planom poboljšanja energetske efikasnosti iz člana 16 ovog zakona;
- vodi evidenciju o potrošnji energije ukupno i pojedinačno po objektima.

Dostavljanje podataka o godišnjoj potrošnji energije

Član 23

Subjekti iz člana 19 stav 1 ovog zakona iz svog informacionog sistema energetske efikasnosti i veliki potrošači dužni su da podatke o godišnjoj potrošnji energije i o sprovedenim mjerama energetske efikasnosti u objektima ili djelovima objekata za koje plaćaju troškove za isporučenu energiju dostave u centralni informacioni sistem energetske efikasnosti koji vodi Ministarstvo, najkasnije do 1. marta tekuće, za prethodnu godinu.

Sadržaj podataka koji se unose u informacione sisteme energetske efikasnosti iz člana 19 stav 1 ovog zakona, vrste i način unošenja podataka koji se dostavljaju u centralni informacioni sistem iz stava 1 ovog člana i sadržaj centralnog informacionog sistema utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Dostavljanje podataka snabdjevača energijom i distributera energenata

Član 25

Snabdjevač energijom i distributer energenata dužni su da Ministarstvu dostave podatke o potrošnji energije, odnosno energenata, najkasnije do 15. februara tekuće, za prethodnu godinu.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da Ministarstvu mjesečno dostavljaju podatke o potrošnji energije, odnosno energenata u objektima koji su u državnoj svojini.

Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvataju prikaz potrošnje energije i energenata i troškova za isporučenu energiju i energente prema strukturi, kategorijama kupaca, vrstama i mjestu potrošnje.

Uslovi za sticanje ovlašćenja za vršenje energetskeg pregleda

Član 30

Ovlašćenje za vršenje energetskeg pregleda zgrada može steći privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice koje:

- je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje, kao pretežne, jedne od sledećih djelatnosti: projektovanje, građenje, stručni nadzor nad građenjem, revizija projektne dokumentacije i stručne poslove iz oblasti energetike;
- ima na neodređeno vrijeme zaposleno lice sa završenom visokom stručnom spremom elektroenergetske, mašinske, građevinske ili arhitektonske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci na poslovima projektovanja, građenja, stručnog nadzora nad građenjem, revizije projektne dokumentacije, ispitivanja energetskeg postrojenja ili instalacija i koje ima potvrdu o položenom stručnom ispitu za vršenje energetskeg pregleda zgrada (u daljem tekstu: kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda zgrada).

Ovlašćenje za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju može steći privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice koje pored uslova iz stava 1 alineja 1 ovog člana ima na neodređeno vrijeme zaposleno lice sa završenom visokom stručnom spremom mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva u struci na poslovima projektovanja, rukovođenja i stručnog nadzora nad ugradnjom termotehničkih postrojenja ili instalacija, ispitivanja energetskeg postrojenja ili instalacija i koje ima potvrdu o položenom stručnom ispitu za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju (u daljem tekstu: kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju).

Ovlašćeno lice za vršenje energetskeg pregleda zgrada iz stava 1 ovog člana može da vrši redovne energetske preglede sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, ako ima zaposleno lice mašinske struke na neodređeno vrijeme koje ima potvrdu o položenom stručnom ispitu za vršenje energetskeg pregleda zgrada.

Radi dobijanja ovlašćenja za vršenje energetskeg pregleda zgrade odnosno energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju, privredno društvo, preduzetnik ili pravno lice, podnosi zahtjev za dobijanje ovlašćenja, sa dokumentacijom kojom se dokazuje ispunjenost uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Sadržaj zahtjeva iz stava 4 ovog člana i dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Ispunjenost uslova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuje i ovlašćenje za vršenje energetskeg pregleda izdaje Ministarstvo.

Strano lice

Član 35

Poslove energetskeg pregleda može da obavlja strano lice koje je za vršenje energetskeg pregleda registrovano u državi sjedištu tog lica i čije kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda zgrada i/ili kvalifikovano lice za vršenje energetskeg pregleda sistema za grijanje i sistema za klimatizaciju ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje priznavanje stručnih kvalifikacija odnosno inostranih sertifikata.

Obaveze investitora

Član 41

Uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole investitor je dužan da priloži sertifikat o energetskeg karakteristikama zgrade.

Proizvodi koji utiču na potrošnju energije

Član 44

Proizvodi koji utiču na potrošnju energije označavaju se oznakom energetske efikasnosti.

Oznaka energetske efikasnosti naročito sadrži:

- podatke o količini energije koju proizvod koristi pri propisanim uslovima rada;
- vizuelni prikaz klase energetske efikasnosti proizvoda i to, od najnižih do najviših vrijednosti energetske efikasnosti za određenu vrstu proizvoda i
- druge podatke o bitnim svojstvima proizvoda i potrošnji resursa neophodnih za rad proizvoda.

Oznaka energetske efikasnosti proizvoda iz stava 1 ovog člana postavlja se na vidnom mjestu na proizvodu izloženom na mjestu prodaje.

Vrste proizvoda koji utiču na potrošnju energije za koje je obavezno označavanje energetske efikasnosti i dinamika obaveznog uvođenja oznaka energetske efikasnosti za različite vrste proizvoda utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Propisom iz stava 4 ovog člana utvrđuju se naročito:

- 1) oblik, izgled i sadržaj oznake energetske efikasnosti;
- 2) oblik i sadržaj tehničke specifikacije sa podacima o proizvodu;
- 3) podaci koje treba da sadrži tehnička dokumentacija, radi utvrđivanja tačnosti informacija sadržanih na oznaci i tehničkoj specifikaciji sa podacima o proizvodu;
- 4) metodologija određivanja klase energetske efikasnosti proizvoda;
- 5) standardi i metode mjerenja koji se primjenjuju za utvrđivanje podataka i informacija sadržanih na oznaci i u tehničkoj specifikaciji;
- 6) bliže mjesto na koje se oznaka postavlja na izloženom proizvodu i način na koji se oznake i/ili informacije pružaju kupcima kada proizvode kupuju ili iznajmljuju putem sredstava komunikacije na daljinu (interneta, kataloga, telemarketinga) ili na drugi sličan način prodaje na daljinu;
- 7) specifičan sadržaj oznake prilikom reklamiranja i
- 8) nivo odstupanja od vrijednosno iskazanih podataka na oznaci i u tehničkoj specifikaciji.

Eko dizajn proizvoda koji utiču na potrošnju energije

Član 48

Proizvodi koji utiču na potrošnju energije mogu biti stavljeni na tržište samo ako:

- ispunjavaju utvrđene tehničke zahtjeve eko dizajna proizvoda;
- je njihova usklađenost utvrđena u propisanom postupku;
- su označeni u skladu sa propisom koji uređuje zahtjeve za tu grupu proizvoda.

Zahtjevi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.

Nadzor nad sprovođenjem Zakona

Član 51

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor

Član 52

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora.

Pored upravnih mjera utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, nadležni inspektor će rješenjem narediti dobavljaču odnosno distributeru proizvoda koji utiču na potrošnju energije, otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odrediti rok u kojem se nepravilnosti moraju otkloniti, ako u toku inspeksijskog nadzora utvrdi da:

- 1) proizvod koji utiče na potrošnju energije nije označen oznakom energetske efikasnosti, na način propisan ovim zakonom (član 44);

- 2) proizvod koji utiče na potrošnju energije nema dokaz o ispunjenosti zahtjeva u pogledu eko dizajna proizvoda, na način propisan ovim zakonom (član 48).

Pored upravnih mjera utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora kontroliše izvršavanje obaveza utvrđenih ovim zakonom, i to:

- 1) postupanje ovlašćenih lica za vršenje energetske pregleda (čl. 37 i 38);
- 2) rezultate energetske pregleda i energetske sertifikovanja zgrade, ako se utvrdi sumnja u istinitost podataka (čl. 37 i 39);
- 3) sprovođenje programa obuke za vršenje energetske pregleda i stručnog ispita (član 33);
- 4) poštovanje minimalnih zahtjeva energetske efikasnosti kod izgradnje novih i rekonstrukcije odnosno adaptacije postojećih zgrada (član 26);
- 5) blagovremenost i usklađenost planiranja i sprovođenja mjera energetske efikasnosti od strane obveznika (čl. 8, 9, 11, 14, 16, 18, 19 i 22);
- 6) izvještavanje obveznika o sprovođenju mjera energetske efikasnosti (čl. 7, 10, 15 i 16);
- 7) dostava podataka o potrošnji energije od strane obveznika (čl. 23 i 25).

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 53

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne planira i ne sprovodi mjere energetske efikasnosti (čl. 16 stav 1 i 22 alineja 2);
- 2) ne utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca i ne sprovodi mjere predviđene programom (član 18 stav 1);
- 3) ne obezbijedi krajnjim kupcima odgovarajuće uređaje za mjerenje potrošnje energije iz člana 24 stav 1 ovog zakona;
- 4) krajnjem kupcu u računu ne iskaže odgovarajuće podatke propisane članom 24 stav 3 ovog zakona;
- 5) ne dostavi Ministarstvu podatke o potrošnji energije u propisanom roku (član 25 st. 1 i 2);
- 6) ne obezbijedi ovlašćenom licu podatke i uslove za nesmetano vršenje energetske pregleda (član 27 stav 4);
- 7) ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetske pregleda sistema za grijanje ili sistema za klimatizaciju (član 28 st. 1 i 2);
- 8) ne vodi evidenciju o obavljenim energetske pregledima ili ne čuva dokumentaciju o izvršenim pregledima u propisanom roku (član 37 stav 2);
- 9) ne dostavi Ministarstvu izvještaj o izvršenim energetske pregledima u propisanom roku (član 37 stav 3);
- 10) vrši energetske pregled suprotno članu 38 ovog zakona;
- 11) ne dostavi primjerak izdatog sertifikata Ministarstvu u propisanom roku (član 39 stav 4);
- 12) ne obezbijedi sertifikat o energetske karakteristikama zgrade (član 40);
- 13) ne obezbijedi izlaganje sertifikata o energetske karakteristikama zgrade (član 43);
- 14) ne obezbijedi tehničku specifikaciju, oznaku energetske efikasnosti i tehničku dokumentaciju za proizvod koji utiče na potrošnju energije (član 45);
- 15) stavlja na tržište proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 46;
- 16) prodaje iznajmljuje ili izlaže radi prodaje proizvode koji utiču na potrošnju energije suprotno članu 47.

Novčanom kaznom od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Novčanom kaznom od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 tačka: 6), 7) i 12) ovog člana, fizičko lice.

Novčanom kaznom od 300 eura do 3.000 eura kazniće se za prekršaj iz stava 1 tačka: 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15) i 16) ovog člana, preduzetnik.

Član 54

Novčanom kaznom od 150 eura do 1.300 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave ako:

- 1) ne planira mjere energetske efikasnosti (čl. 9 stav 3, 11 stav 1 i 14 stav 1);

- 2) ne izvještava Ministarstvo o realizaciji planiranih aktivnosti (čl. 10 i 15);
- 3) ne upravlja energijom u objektima ili djelovima objekata koje koristi (član 19 stav 1);
- 4) ne dostavi Ministarstvu podatke o godišnjoj potrošnji energije ili to ne učini u propisanom roku (član 23 stav 1);
- 5) ne obezbijedi ovlašćenom licu podatke i uslove za nesmetano vršenje energetskog pregleda (član 27 stav 4);
- 6) ne obezbijedi sprovođenje redovnih energetskih pregleda sistema za grijanje ili sistema za klimatizaciju (član 28 st. 1 i 2);
- 7) ne obezbijedi sertifikat o energetskim karakteristikama zgrade (član 40);
- 8) ne obezbijedi izlaganje sertifikata o energetskim karakteristikama zgrade (član 43).

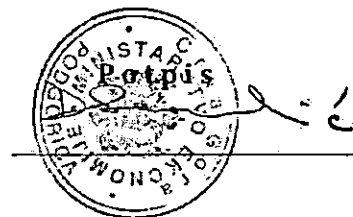

Crna Gora

Organ državne uprave na koju se propis odnosi/ donosilac akta

Ministarstvo ekonomije

Naziv propisa	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast XVI. Energetika i rudarstvo	podoblast 1. Energetika (energetska efikasnost)
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	poglavlje 15. Energetika	potpoglavlje 15.10.20 Racionalno korišćenje i očuvanje energije
Ključni termini - eurovok deskriptori		

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-

14305/1

Podgorica, 29. oktobar 2018. godine

MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministarke, gospođe Dragice Sekulić -

Poštovana gospođo Sekulić,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom će se omogućiti dodatno usaglašavanje sa osnovnom Direktivom 2012/27/EU za oblast energetske efikasnosti u dijelu monitoringa i verifikacije ušteda energije i izrade studije za unapređenje energetske efikasnosti u zgradama.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst Predloga i Inoviranog Izvještaja o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju Predloga je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore u iznosu oko 15.000,00 €, za poslove inspekcijskog nadzora koji vrši inspektor za energetske efikasnost u Upravi za inspekcijske poslove.

Uspostavljanje informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije, neće izazvati budžetske troškove, jer je planiran u okviru regionalne podrške Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ-ORF), kao ni izrada Studije za unapređenje energetske efikasnosti zgrada u Crnoj Gori, koja se realizuje po osnovu kredita i donacije Njemačke razvojne banke (KfW).

Crna Gora
MINISTARSTVO EKONOMIJE
ПОСРЕДСТВО ЗА
ECONOMY

Opis	Broj	Прилог	Вриједност
310 - 1072/20 - 6			

Shodno navedenom, Ministarvo finansija je u načelu saglasno sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije, uz napomenu da zapošljavanje inspektora za energetska efikasnost bude u skladu sa Zaključkom Vlade br. 07-3481 od 06. jula 2018. godine i u okviru sredstava odobrenih Upravi za inspeksijske poslove Zakonom o budžetu za 2019. godinu.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKONOMIJE
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije treba da riješi sljedeće probleme: <ul style="list-style-type: none"> - neusklađenost Zakona sa Direktivom 2012/27/EU o energetske efikasnosti i Direktivom 2006/123/EK o uslugama na unutrašnjem tržištu; - neadekvatna primjena odredbi Zakona kojim se propisuju nadležnost i obaveze subjekata javnog sektora (organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država odnosno lokalna samouprava); - nedosljedna primjena Zakona usljed nepostojanja odgovarajućeg kadrova u Upravi za inspeksijske poslove koji bi vršio inspeksijski nadzor. • Problemi proizilaze iz činjenice da važećim Zakonom o efikasnom korišćenju energije („Službeni list CG“, broj 57/14) nijesu u potpunosti i na odgovarajući način data zakonska rješenja za navedena pitanja, kao i iz činjenice da su navedne EU direktive postale obavezujuće za implementaciju nakon donošenja Zakona o energetici. • Neadekvatna primjena odredbi Zakona kojim se propisuju nadležnost i obaveze subjekata javnog sektora ima za posledicu nizak stepen energetske efikasnosti u objektima javnog sektora i nizak nivo znanja i svijesti o važnosti unapređenja energetske efikasnosti, a što za posledicu ima i izostanak ušteda energije i drugih pratećih benefita, kao i smanjenja izdataka za energiju koji se plaćaju iz državnog i lokalnih budžeta. Uspješna primjena zakona od strane od strane subjekata javnog sektora prije svega podrazumijeva uspostavljanje i razvoj sistema upravljanja energijom (sistema energetske menadžmenta) koji bi se na adekvatan način bavio planiranjem i sprovođenjem mjera energetske efikasnosti, kao i izvještavanjem postignutim rezultatima. Pored toga nepostojanje odgovarajuće inspeksijske službe u Upravi za inspeksijske poslove, za vršenje nadzora nad primjenom odredbi Zakona o efikasnom korišćenju energije, imalo je za posledicu nedosljednu primjenu Zakona od strane relevantnih subjekata. • Nedosljedna primjena Zakona, posebno od strane subjekata javnog sektora, ima za posledicu izostanak benefita koji su rezultat sprovođenja mjera energetske efikasnosti (uštede u energiji, finansijske uštede po osnovu smanjenja izdataka za energiju, povećanje komfora rada i boravka, razvoj preduzetništava i prometa i roba i usluga u oblasti energetske efikasnosti i povećanje poreskih i drugih prihoda po tom osnovu, otvaranje novih radnih mjesta i povećanje zaposlenosti, povećanje nivoa svijesti i znanja o energetske efikasnosti, uvođenje novih tehnologija, smanjenje zagađenja životne sredine dr.). • Kako navedeni problemi ne bi u narednom periodu bili izraženi u još većoj mjeri, neophodno je donijeti predloženi propis. 	

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navešti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Predmetni akt poboljšava postojeći pravni okvir u oblasti energetske efikasnosti:
  - usaglašavanjem sa osnovnom EU direktivom za oblast energetske efikasnosti (Direktiva 2012/27/EU o energetske efikasnosti) koju je Crna Gora u obavezi da transponuje po osnovu članstva u Energetskoj zajednici, posebno u dijelu:
    - o obezbjeđenja centralizovanog monitoringa i verifikacije ušteda energije kroz uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema,
    - o izrade Studije za unapređenje energetske efikasnosti zgrada u Crnoj Gori;
  - usaglašavanjem sa Direktivom 2006/123/EK o uslugama na unutrašnjem tržištu;
  - intervencijama na većem dijelu odredbi u cilju jasnijeg definisanja zakonskih zahtjeva, procedura, prava i obaveza subjekata javnog sektora naročitu u dijelu uspostavljanja sistema upravljanja energijom, planiranja i sprovođenja mjera energetske efikasnosti i izvještavanja o postignutim rezultatima;
  - uspostavljanjem inspekcije za energetske efikasnosti u cilju boljeg sprovođenja zakonskih odredbi i kontrole ispunjavanja obaveza od strane subjekata prepoznatih Zakonom i
  - poboljšanjem pravne osnove za bolju primjenu postojećih podzakonskih akata (uvođenjem pojedinih novih odredbi i izmjenama i dopunama postojećih).
- Navedeni ciljevi su u potpunosti usklađeni sa strateškim dokumentima: Energetska politika Crne Gore do 2030. godine i Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine. Usklađivanje predmetnog Zakona sa EU direktivama je predviđeno i Programom postupanja Crne Gore EU 2018-2020. godina.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Opcija "status quo", odnosno odsustvo regulatorne promjene, nije prihvaćena, jer niz problema nije bilo moguće otkloniti bez izmjena regulatornog okvira, dok su neki od problema direktno uzrokovani postojećim zakonskim rješenjem.

Problemi se mogu riješiti i ispuniti postavljeni ciljevi isključivo donošenjem predloženog propisa, iz već navedenih razloga.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Očekuje se pozitivan uticaj propisa na subjekte javnog sektora (organe državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čije je osnivač država odnosno lokalna samouprava) u dijelu uspostavljanja sistema upravljanja energijom, a što će unaprijediti procese planiranja i sprovođenja mjera energetske efikasnosti i izvještavanja o postignutim rezultatima. Ne očekuju se negativni uticaji primjene ovog propisa ni u jednom dijelu.

- Primjena propisa neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi. Naprotiv, adekvatna primjena

propisa će pozitivno uticati na smanjenje izdataka za energiju i razvoj preduzetništva.

- Ovaj propis neće izazvati administrativna opterećenja, niti će stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Objasni;;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Objasni;;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Objasni metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Objasni;;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Objasni.

- Za implementaciju predmetnog propisa je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za potrebe imenovanja inspektora za energetska efikasnost u Upravi za inspekcijske poslove (UIP). Na osnovu podataka dostavljenih od strane ove uprave, okvirni godišnji izdaci za jednog inspektora sa prosječnim radnim stažom iznose 15.310 € (bruto zarada - 11.880,00 €; izdaci za gorivo - 1.200,00 €; troškovi za korišćenje službenog telefona - 180,00 €, kancelarijska i kompjuterska oprema - 1.500,00 € i dnevnice za službena putovanja - 550,00 €).
- Predmetni propis neće izazvati budžetske troškove u dijelu uspostavljanja informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije, jer je uspostavljanje istog planirano u okviru regionalne podrške Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ-ORF).
Takođe budžetske troškove neće izazvati izrada Studije za unapređenje energetske efikasnosti zgrada u Crnoj Gori, jer će ista biti finansirana u okviru projekta "Program energetske efikasnosti u javnim zgradama (EPPB)", a koji se realizuje po osnovu kredita i donacije Njemačke razvojne banke (KfW).
- Implementacija Propisa ne predviđa nikakve međunarodne finansijske obaveze, jer nadležnim subjektima za primjenu istog ne propisuje nikakve obaveze po tom pitanju.
- Kako se primjena Propisa očekuje u narednoj godini, ne očekuju se troškovi za njegovu primjenu u tekućoj godini. Planiranje posebne budžetske stavke za narednu godinu radi primjene Propisa nije opravdano prije njegovog stupanja na snagu. Međutim, ne očekuju se posebni problemi u dijelu obezbjeđenja neophodnih sredstava, jer se radi o relativno malim troškovima, a čiji je iznos prethodno naveden.
- Donošenjem podzakonskih akata na osnovu propisa neće izazivati dodatne troškove u odnosu na važeće zakonsko rješenje.
- Dosljedna primjena Zakona na svim nivoima rezultiraće benefitima koji su rezultat sprovođenja mjera energetske efikasnosti (uštede u energiji, finansijske uštede po osnovu smanjenja izdataka za energiju, povećanje komfora rada i boravka, razvoj preduzetništava i prometa i roba i usluga u oblasti energetske efikasnosti i povećanje poreskih i drugih prihoda po tom osnovu, otvaranje novih radnih mjesta i povećanje zaposlenosti, povećanje nivoa svijesti i znanja o energetskoj efikasnosti, uvođenje novih tehnologija, smanjenje zagađenja životne sredine dr.). Ovi benefiti će imati pozitivan uticaj na povećanje prihoda u budžetu Crne Gore posebno po osnovu smanjenje izdataka za energiju u javnom sektoru i povećanje carinskih i poreskih prihoda.
- Procjena budžetskih izdataka za primjenu propisa urađena je na osnovu podataka datih od strane UIP, a kako je prethodno navedeno. Procjenu budžetskih prihoda nije moguće dati zbog ne

postojanja potrebnih podataka i metodologija.

- Izrada propisa na ovom nivou nije uključivala konsultacije sa Ministarstvom finansija. Propis će biti upućen na mišljene svim relevantnim institucijama a u koje spada i Ministarstvo finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi-RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni; Obrazložiti.

- Prilikom izrade predloženog propisa korišćena su uporedna iskustva zemalja članica Energetske zajednice i Evropske unije i izvršene konsultacije sa sljedećim zainteresovanim stranama:
  - Upravom za inspekcijske poslove po pitanju uspostavljanja inspekcije za energetske efikasnosti,
  - Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Ministarstvo održivog razvoja i turizma u dijelu definisanja odredbi u vezi mogućnosti angažovanja stranog lica za vršenje energetske pregleda (zahtjev Direktive 2006/123/EK o uslugama na unutrašnjem tržištu).
- U saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove definisane su odredbe kojim se uređuje vršenje inspekcijskog nadzora. Takođe u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Ministarstvo održivog razvoja i turizma formulisane su odredbe vezane za uslove za vršenje energetske pregleda od strane stranih lica.

7. Monitoring i evaluacija

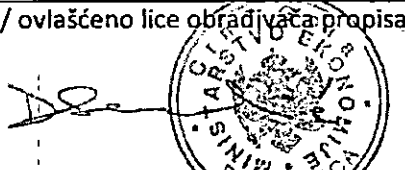
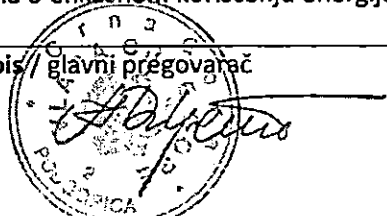
- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Potencijalne prepreke za implementaciju propisa se svode na ekonomsku situaciju i finansijsku nemogućnost nadležnih institucija da izdvoje finansijska sredstva za unapređenje energetske efikasnosti. Takođe, problem predstavlja nedovoljno znanje i svijest o energetske efikasnosti kod aktera relevantnih za primjenu zakona, kao i aktuelne finansijske, kadrovske i institucionalne barijere. Povećanje energetske efikasnosti je obaveza svih državnih i lokalnih organa koji moraju, u skladu sa mogućnostima i ovlašćenjima, dati svoj doprinos. Zbog je toga uspostavljanje sistema upravljanja energijom u ovim organima je ključni korak.
- Ministarstvo ekonomije će, u svojstvu nadležnog subjekta za vršenje nadzora nad sprovođenjem ovog zakona i pratećih podzakonskih akata, nastaviti sa realizacijom namjenskih projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru i jačanjem kapaciteta kod subjekata javnog.
- Glavni indikator uspješnosti primjene Zakona o efikasnom korišćenju energije predstavlja ostvarena ušteda u energiji, a koja se utvrđuje na osnovu metodologije koju je donijelo nadležno ministarstvo za oblast energetske efikasnosti.
- Nadzor nad sprovođenjem Zakona vrši Ministarstvo ekonomije, a inspekcijski nadzor Uprava za inspekcijske poslove. Svi akteri relevantni za primjenu zakona dužni su izvještavati nadležno ministarstvo za oblast energetske efikasnosti. Na taj način ostvariće se uvid u vezi primjene mjera energetske efikasnosti i po potrebi preduzimati odgovarajuće zakonom utvrđene mjere.

Podgorica, 05.10.2018. godine

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		ME-IU/PZ/18/15
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Efficient Use of Energy	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis:		
Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomije	
- Sektor/odsjek	Direktorat za energetske efikasnost	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Marko Radulović Tel. 020 482 256 Mail: marko.radulovic@mek.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Božidar Pavlović Tel. 020 482 446 Mail: bozidar.pavlovic@ee-me.org	
b) Pravno lice sa javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa:		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis:		
- Organ državne uprave:	Ministarstvo ekonomije	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Poglavlje VIII, Politika saradnje, član 109 Energetika		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2018-2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	15. Energetika, 2.2. Zakonodavni okvir E) Energetska efikasnost	
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2018	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU sa kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
32012L0027		
Direktiva 2012/27/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. oktobra 2012 godine o energetske efikasnosti, kojom se mijenjaju direktive 2009/125/EC i 2010/30/EU i stavljaju van snage Direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ/Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC (OJ L 315 , 14.11.2012)		

Djelimično usklađeno/Partly harmonized	
32009L0125	
Direktiva 2009/125/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. o uspostavljanju okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju/Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related products (Text with EEA relevance) OJ L 285, 31.10.2009.	
Djelimično usklađeno/Partly harmonized	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
/	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
Zakon o efikasnom korišćenju energije je djelimično usklađen s direktivom 32012L0027 u dijelu koji se odnosi na energetska efikasnost na strani potrošnje energije. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem odgovarajućih podzakonskih akata kojim će se propisati način uspostavljanja sistema za upravljanje energijom, organizacionu strukturu, način obračuna i naplate postignutih ušteda energije kao i izmjenama i dopunama akata kojim će se bliže propisati mjere energetske efikasnosti.	
Potpuna usklađenost s Direktivom 32009L0125 će se postići donošenjem izmjena i dopuna podzakonskog akta kojim će se definisati označavanje eko dizajna proizvoda koji utiču na potrošnju energije.	
Rok za postizanje potpune usklađenosti je IV kvartal 2019 i IV kvartal 2021.	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Odluka Ministarskog savjeta Energetske zajednice – Odluka 2015/08/MC-EnC o implementaciji Direktive 2012/72/(EU) o energetskej efikasnosti	Decision of the Ministerial Council of the Energy Community – Decision 2015/08/MC-EnC on implementation of Directive 2012/72/(EU) on energy efficiency
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava su prevedeni na hrvatski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti:	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obradivača propisa	Potpis / glavni pregovarač
	

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa EU (ukoliko postoje)
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
ME-TU/PZ/18/15		ME-IU/PZ/18/15		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2012/27/EU o energetskej efikasnosti koja stavlja van snage Direktivu 2006/32/EC o efikasnom krajnjem korišćenju energije i energetskim uslugama - 32012L0027 Direktiva 2009/125/EZ o uspostavljanju okvira za uvođenje zahtjeva za eko dizajn proizvoda koji utiču na potrošnju energije koja stavlja van snage Direktivu 2005/32/EC uspostavljanju okvira sa zahtjevima za eko dizajn proizvoda koji koriste energiju - 32009L0125				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Efficient Use of Energy		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2012/27/EU				
Član 1.				
Predmet i područje primjene				
1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za podsticanje energetske efikasnosti u Uniji, kako bi se osiguralo ostvarivanje krovog cilja povećanja energetske efikasnosti Unije za 20 % do 2020. godine i otvorio put dodatnim poboljšanjima energetske efikasnosti nakon te godine. Njome se utvrđuju pravila čija je namjena otklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje neefikasnosti tržišta koje ograničavaju efikasnost u snabdijevanju energijom i njenom korišćenju i obezbjeđuje utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske efikasnosti do 2020. 2. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi minimalni su zahtjevi i ne sprečavaju države članice da zadrže ili uvedu strože mjere. Takve su mjere u skladu s		Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	

pravom Unije. Ako su nacionalnim zakonodavstvom predviđene strože mjere, država članica obavještava Komisiju o tom zakonodavstvu.				
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „energija” znači svi oblici energenata, goriva, toplotne energije, obnovljive energije, električne energije ili bilo koji drugi oblik energije kako je definisano u članu 2. tački (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta o energetske statistici od 22. oktobra 2008. godine;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>2. „potrošnja primarne energije” znači bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korišćenja;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je predmet regulisanja Zakona o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17) – član 6	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>3. „finalna potrošnja energije” znači cjelokupna energija kojom se snabdijevanju industrija, saobraćaj, domaćinstva, usluge i poljoprivreda. Isključena je isporuka sektoru za transformaciju energije i samoj energetskej industriji;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>4. „energetska efikasnost” znači odnos između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i potrošnju energije;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 2 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>5. „ušteta energije” znači količina uštede energije utvrđena mjerenjem i/ili</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 4 Zakona o	

<p>procjenjivanjem potrošnje prije i nakon implementacije mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uz osiguravanje normalizacije spoljnih uslova koji utiču na potrošnju energije;</p> <p>6. „poboljšanje energetske efikasnosti“ znači povećanje energetske efikasnosti kao rezultat promjena u tehnologiji, ponašanju i/ili ekonomiji;</p>			<p>efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>7. „energetska usluga“ znači fizička korist, prednost ili dobro dobijeno iz kombinacije energije sa energetske efikasnom tehnologijom ili djelovanjem, koje može uključivati rad, održavanje i kontrolu, koji su potrebni za pružanje usluge, koja se pruža na temelju ugovora i za koju je dokazano da u uobičajenim okolnostima dovodi do poboljšanja energetske efikasnosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti ili do ušteda primarne energije;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 49 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>8. „državni organi“ znači „državni naručioci“ kako je definisano u Direktivi 2004/18/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. marta 2004. godine, o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim nabavkama robe te ugovora o javnim uslugama ;</p> <p>9. „centralna vlada“ znači sva administrativna odjeljenja s nadležnošću na cijeloj teritoriji države članice;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>	<p>Materija nije predmet regulisanja ovog zakona</p>	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>10. „ukupna korisna površina poda“ znači površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutrašnjih klimatskih uslova;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>	<p>Materija nije predmet regulisanja ovog zakona</p>	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>11. „sistem upravljanja energijom “ znači skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj energetske efikasnosti i strategija za njegovo ostvarivanje;</p>	<p>Obaveze javnog sektora Član 19 (stav 2)</p> <p>Upravljanje energijom iz stava 1 ovog člana obuhvata praćenje i analizu potrošnje energije i vode, sprovođenje energetske pregleda, planiranje i sprovođenje mjera</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	energetske efikasnosti i izvještavanje o ostvarenim rezultatima.			
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>12. „evropski standard“ znači standard koju je donio Evropski odbor za standardizaciju, Evropski odbor za elektrotehničku standardizaciju ili Evropski institut za telekomunikacione standarde, a koji je stavljen na raspolaganje javnosti;</p> <p>13. „međunarodni standard“ znači standard koji je donijela Međunarodna organizacija za standardizaciju, a koji je stavljen na raspolaganje javnosti;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo	Materija nije predmet regulisanja ovog zakona	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>14. „strana obveznica“ znači distributer energije ili preduzeće za maloprodaju energije za koje je obavezujući nacionalni sistem obaveze energetske efikasnosti iz člana 7.;</p> <p>15. „ovlašćena strana“ znači pravni subjekt na koji je vlada ili drugo državni organ prenijelo ovlašćenja za razvoj finansijskog plana, njegovo upravljanje ili rad u ime vlade ili drugog državnog organa;</p> <p>16. „strana učesnica“ znači preduzeće ili javno tijelo koje se obavezalo da će ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike;</p> <p>17. „državni organ zadužen za implementaciju“ znači tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za implementaciju ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljen-dioksida, finansijskih planova i instrumenata, fiskalnih podsticaja, standarda i normi, sistema označavanja energetske efikasnosti, osposobljavanja ili obrazovanja;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo	Materija nije predmet regulisanja ovog zakona	
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>18. „mjera politike“ znači regulatorni, finansijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i implementira se u državi članici sa ciljem stvaranja okvira podrške, zahtjeva ili podsticaja kojima se obezbjeđuje da učesnici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i preduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske efikasnosti;</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 3 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)	

<p>19. „pojedinačna mjera“ znači mjera koja dovodi do poboljšanja energetske efikasnosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se preduzima kao posljedica mjere politike;</p>				
<p>Član 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 20. „distributer energije“ znači fizičko lice ili pravno lice, uključujući operatora distributivnog sistema, odgovorna za prenos ili transport energije sa ciljem isporuke energije krajnjim kupcima ili do distribucija, koje prodaju energiju krajnjim kupcima; 21. „operator distributivnog sistema“ znači „operator distribucionog sistema“ kako je definiran u Direktivi 2009/72/EZ odnosno Direktivi 2009/73/EZ; 22. „snabdjevač energijom“ znači fizičko lice ili pravno lice koja prodaje energiju krajnjim kupcima; 23. „krajnji kupac“ znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju potrošnju;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>Član 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 24. „pružalac energetske usluga“ znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje energetske usluge ili druge usluge za poboljšanje energetske efikasnosti u objektima ili prostorijama krajnjeg kupca;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 49 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>Član 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 25. „energetski pregled“ znači sustavni postupak sticanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili grupe zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantifikovanja troškovno efikasnih mogućnosti ušteda energije te izvještavanja o rezultatima;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 27 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>Član 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 26. „mala i srednja preduzeća“ ili „MSP-ovi“ znači preduzeća kako je definisano u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. maja 2003.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>	<p>Materija nije predmet regulisanja ovog zakona</p>	

<p>godine, o definiciji mikropreduzeća te malih i srednjih preduzeća ; kategorija mikropreduzeća te malih i srednjih preduzeća sastoji se od preduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba i čiji godišnji promet ne prelazi 50 miliona EUR ili čija godišnji bilans stanja ne prelazi 43 milijuna EUR;</p>				
<p>Član 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 27. „ugovor o energetsom učinku” znači ugovorni sporazum između korisnika i snabdjevača mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, koji se provjerava i prati tokom čitavog trajanja ugovora, pri čemu su ulaganja (radovi, snabdijevanje ili usluge) u tu mjeru plaćena s obzirom na ugovorom dogovoren stepen poboljšanja energetske efikasnosti ili drugi dogovoreni kriterijum energetskog učinka, kao što je finansijska ušteda;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 49 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>Član 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 28. „pametni sistem mjerenja” ili „inteligentni sistem mjerenja” znači elektronski sistem koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektronske komunikacije; 29. „operator prenosnog sistema” znači „operator prenosnog sistema” kako je definisano u Direktivi 2009/72/EZ odnosno „operator transportnog sistema” kako je definisano u Direktivi 2009/73/EZ; 30. „kogeneracija” znači istovremena proizvodnja toplotne i električne ili mehaničke energije u istom postupku; 31. „ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplotom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uslovima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije; 32. „korisna toplota” znači toplotna energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem; 33. „električna energija iz kogeneracije” znači električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne toplote obračunata u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu I.; 34. „visokoefikasna kogeneracija” znači kogeneracija koja udovoljava kriterijumima utvrđenim u Prilogu II.; 35. „cjelokupna efikasnost” znači godišnji iznos proizvodnje električne i</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija je predmet regulisanja Zakona o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17) – čl. 6, 20 i 247.</p>	

<p>mehaničke energije i proizvodnje korisne toplote podijeljen s gorivom utrošenim za toplotnu energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije;</p> <p>36. „odnos električne i toplotne energije” znači odnos između električne energije iz kogeneracije i korisne toplote u isključivo kogeneracionom pogonu, uz korišćenje radnih podataka određene jedinice;</p> <p>37. „kogeneraciona jedinica” znači jedinica koja može raditi u kogeneracionom pogonu;</p> <p>38. „mala kogeneraciona jedinica” znači kogeneraciona jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe;</p> <p>39. „mikrokogeneraciona jedinica” znači kogeneraciona jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe;</p> <p>40. „stepen izgrađenosti” znači odnos između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području;</p> <p>41. „efikasno centralno grijanje i hlađenje” znači sistem centralnog grijanja ili hlađenja koji koristi najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne toplote, 75 % toplote dobijene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i toplote;</p> <p>42. „efikasno grijanje i hlađenje” znači sistem grijanja i hlađenja koji, u odnosu na krajnji scenario, koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za snabdijevanje jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sistema na troškovno efikasan način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi iz ove Direktive i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, konverziju, prevoz i distribuciju;</p> <p>43. „efikasno individualno grijanje i hlađenje” znači sistem snabdijevanja za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na efikasno centralno grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje potrošnju neobnovljive primarne energije potrebne za snabdijevanje jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sistema ili zahtijeva jednaku potrošnju neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, transformaciju, prijevoz i distribuciju;</p> <p>44. „obnavljanje u značajnoj mjeri” znači preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporednu jedinicu;</p> <p>45. „agregator” znači pružalac usluga potražnje koji kombinuje više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili aukciju na organizovanim tržištima energije.</p>				
--	--	--	--	--

<p>Član 3. Ciljevi povećanja energetske efikasnosti</p> <p>1. Svaka država članica određuje okvirni nacionalni cilj povećanja energetske efikasnosti na temelju potrošnje primarne energije ili krajnje potrošnje energije, uštede primarne ili krajnje energije ili energetskog intenziteta. Države članice obavještavaju Komisiju o navedenim ciljevima, u skladu s članom 24. stavom 1. i Prilogom XIV. dijelom 1. Pri tom navedene ciljeve takođe iskazuju kao apsolutni nivo potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. godini, i objašnjavaju kako i na temelju kojih podataka su izračunale taj nivo.</p> <p>Pri određivanju navedenih ciljeva države članice uzimaju u obzir:</p> <p>(a) da potrošnja energije u Uniji 2020. godini, ne smije biti veća od 1 474 Mtoe primarne energije, odnosno 1 078 Mtoe krajnje energije;</p> <p>(b) mjere predviđene ovom Direktivom;</p> <p>(c) mjere usvojene s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva uštede energije donesenih u skladu s članom 4. stavom 1. Direktive 2006/32/EZ; i</p> <p>(d) druge mjere za poticanje energetske efikasnosti u državama članicama i na nivou Unije.</p> <p>Pri određivanju navedenih ciljeva države članice mogu takođe uzeti u obzir nacionalne okolnosti koje utiču na potrošnju primarne energije kao što su:</p> <p>(a) preostali troškovno-efikasan potencijal za uštedu energije;</p> <p>(b) razvoj i predviđanja u vezi sa BDP-om;</p> <p>(c) promjene u izvozu i uvozu energije;</p> <p>(d) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljen dioksida; i</p> <p>(e) pravovremeno djelovanje.</p>	<p>Indikativni cilj Član 6</p> <p>Planirana ušteda finalne potrošnje energije na nivou Crne Gore izražava se u apsolutnom iznosu u GWh ili ekvivalentnoj jedinici i u procentima u odnosu na prosječnu finalnu potrošnju energije i utvrđuje kao indikativni cilj poboljšanja energetske efikasnosti.</p> <p>Indikativni cilj poboljšanja energetske efikasnosti utvrđuje se akcionim planom.</p> <p>Indikativni cilj iz stava 1 ovog člana izračunava se na osnovu metodologije koju utvrđuje Ministarstvo.</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno Odlukom o utvrđivanju indikativnog cilja poboljšanje energetske efikasnosti (Sl. list CG, br. 48/11) i Uputstvom za utvrđivanje metodologije za izračunavanje indikativnog cilja poboljšanja energetske efikasnosti (Sl. list CG, br. 18/11) Potpuna usklađenost će se postići donošenjem novog Akcionog plana za period 2019-2021. godine</p>	<p>IV kvartal 2019</p>
<p>Član 3. Ciljevi povećanja energetske efikasnosti</p> <p>2. Komisija do 30. juna 2014. procjenjuje ostvareni napredak i da li će Unija ostvariti potrošnju energije od najviše 1 474 Mtoe primarne energije i/ili najviše 1 078 Mtoe krajnje energije u 2020. godini.</p> <p>3. Pri preispitivanju iz stava 2. Komisija:</p> <p>(a) sabira nacionalne okvirne ciljeve povećanja energetske efikasnosti koje su dostavile države članice;</p> <p>(b) procjenjuje može li se zbir tih ciljeva smatrati pouzdanim pokazateljem</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>ostvaruje li se cilj na nivou cijele Unije prema planu, uzimajući u obzir ocjenu prvog godišnjeg izvještaja u skladu s članom 24. stavom 1. i ocjenu nacionalnih akcionih planova za energetska efikasnost, u skladu sa članom 24. stavkom 2.;</p> <p>(c) uzima u obzir dopunsku analizu, koja je proizišla iz:</p> <p>i. procjene napretka u potrošnji energije, te u potrošnji energije u odnosu na ekonomsku aktivnost na nivou Unije, uključujući napredak u efikasnosti snabdijevanja energijom u državama članicama koje svoje nacionalne okvirne ciljeve temelje na krajnjoj potrošnji energije ili uštedi krajnje energije, uključujući napredak zbog usklađivanja navedenih država članica s poglavljem III. ove Direktive;</p> <p>ii. rezultata oblikovanja modela u odnosu na buduća kretanja u potrošnji energije na nivou Unije;</p> <p>(d) upoređuje rezultate iz tačaka od (a) do (c) sa količinom potrošene energije, koja je potrebna kako u 2020. godini potrošnja energije ne bi prelazila 1 474 Mtoe primarne energije i/ili 1 078 Mtoe krajnje energije.</p>				
--	--	--	--	--

<p align="center">Član 4. Obnova zgrada</p> <p>Države članice uspostavljaju dugoročnu strategiju za podsticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda stambenih i poslovnih zgrada, javnih i privatnih. Ta strategija obuhvata:</p> <p>(a) pregled nacionalnog fonda nekretnina, prema potrebi na temelju statističkog uzorkovanja;</p> <p>(b) utvrđivanje troškovno efikasnog pristupa obnovama u zavisnosti od vrste zgrade i klimatske zone;</p> <p>(c) politike i mjere za podsticanje troškovno efikasnih velikih radova obnove zgrada, uključujući postupne velike radove obnove;</p> <p>(d) dugoročnu perspektivu za usmjeravanje odluka pojedinaca, građevinske industrije i finansijskih institucija o ulaganjima;</p> <p>(e) procjenu očekivane uštede energije i širih koristi koja se temelji na dokazima.</p> <p>Prva verzija strategije objavljuje se do 30. aprila 2014. i nakon toga ažurira svake tri godine, te dostavlja Komisiji u sklopu nacionalnih akcionih planova energetske efikasnosti.</p>	<p align="center">Studija unapređenja energetske efikasnosti zgrada Član 7a</p> <p>Radi obezbjeđenja investicija za unapređenje energetske efikasnosti zgrada, Ministarstvo izrađuje Studiju unapređenja energetske efikasnosti zgrada.</p> <p>Studija iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregled fonda zgrada; - pregled isplativih mjera energetske efikasnosti za zgrade u zavisnosti od vrste i namjene zgrada i klimatskih uslova; - pregled podsticajnih mjera za finansiranje radova na rekonstrukciji, odnosno adaptaciji zgrada, radi unapređenja njihovih energetske karakteristika; - dugoročne projekcije za usmjeravanje investicija u unapređenje energetske efikasnosti zgrada od strane pojedinca, građevinske industrije i finansijske institucije; - procjenu očekivanih ušteda energije i drugih koristi. <p>Strategija se izrađuje u skladu sa ciljevima, preporukama, smjernicama i zaključcima studije iz stava 1 ovog člana.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		
<p align="center">Član 5. Zgrade državnih organa kao uzor</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje član 7. Direktive 2010/31/EU, svaka država članica obezbjeđuje da se od 1. januara 2014. 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i upotrebi centralne vlade obnovi svake godine kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske karakteristika, koje je odredila primjenom člana 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Stopa od 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i upotrebi centralne vlade dotične države članice čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m² i koje 1. januara svake godine ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske karakteristika</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno članom 8 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Uredbom o rekonstrukciji službenih</p>	

<p>određene primjenom člana 4. Direktive 2010/31/EU. Prag se od 9. jula 2015. smanjuje na 250 m².</p> <p>Ako država članica zahtijeva da se obaveza obnove 3 % ukupne površine poda svake godine proširi na površinu poda u vlasništvu i upotrebi administrativnih odjeljenja ispod nivoa centralne vlade, stopa od 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i upotrebi centralne vlade i navedenih administrativnih odjeljenja dotične države članice čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², odnosno od 9. jula 2015. godine veća od 250 m² i koje 1. januara svake godine ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske karakteristika određene primjenom člana 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Pri implementaciji mjera za opsežnu obnovu zgrada centralne vlade, u skladu s prvim podstavom, države članice mogu da se odluče da razmotre zgradu u cjelini, uključujući omotač, opremu, funkcionisanje i održavanje.</p> <p>Države članice zahtijevaju da se zgradama centralne vlade sa najnižim energetske karakteristika da prednost pri implementaciji mjera povećanja energetske efikasnosti, ako je to troškovno efikasno i tehnički izvodljivo.</p> <p>2. Države članice mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stava 1. na sljedeće kategorije zgrada:</p> <p>(a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili istorijske vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske karakteristika na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled;</p> <p>(b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili centralne vlade, koje su namijenjene nacionalnoj odbrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili administrativnih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju nadležni organi za nacionalnu odbranu;</p> <p>(c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe.</p> <p>3. Ako država članica obnovi više od 3 % ukupne površine poda zgrada centralne vlade u određenoj godini, višak može uračunati u godišnju stopu obnove bilo koje od prethodne ili sljedeće tri godine.</p> <p>4. Države članice mogu u godišnju stopu obnove zgrada centralne vlade uračunati nove zgrade koje su u vlasništvu i upotrebi kao zamjena za određene zgrade centralne vlade, srušene tokom bilo koje od prethodne dvije godine ili zgrade koje su prodane, srušene ili stavljene van upotrebe tokom bilo koje od dvije prethodne godine zbog intenzivnije upotrebe drugih zgrada.</p>			zgrada (Sl. list CG, 9/16)	
---	--	--	----------------------------	--

<p>5. Za potrebe stava 1. države članice do 31. decembra 2013. godine uspostavljaju i objavljuju popis grijanih i/ili hlađenih zgrada centralne vlade, čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², odnosno od 9. jula 2015.godine, veća od 250 m², osim zgrada izuzetih na osnovu stava 2. Popis sadrži sljedeće podatke: (a) površinu poda u m²; i (b) energetske karakteristike svake zgrade ili relevantne podatke o energiji.</p> <p>6. Na dovodeći u pitanje član 7. Direktive 2010/31/EU, države se članice mogu odlučiti za alternativni pristup stavovima od 1. do 5. ovog članka te pri tome preduzimaju druge troškovno efikasne mjere, uključujući velike radove na obnove i mjere za promjenu ponašanja korisnika zgrada, kako bi do 2020. godine, ostvarile uštede energije u prihvatljivim zgradama u vlasništvu i upotrebi centralne vlade koje su barem jednake uštedama propisanim u stavu 1. i o kojima se izvještava na godišnjoj osnovi.</p> <p>Za potrebe alternativnog pristupa države članice mogu procijeniti uštede energije koje bi ostvarile primjenom stavova od 1. do 4. koristeći se odgovarajućim standardnim vrijednostima za potrošnju energije u referentnim zgradama centralne vlade prije i nakon obnove te na temelju procijenjene površine njihovog fonda. Kategorije referentnih zgrada centralne vlade reprezentativne su za fond takvih zgrada.</p> <p>Države članice koje se odluče za alternativni pristup do 31. decembra 2013. obavještavaju Komisiju o alternativnim mjerama koje planiraju usvojiti i pokazuju kako namjeravaju ostvariti jednako poboljšanje energetske karakteristike zgrada centralne vlade.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 5. Zgrade državnih organa kao uzor</p> <p>7. Države članice podstiču državne organe, uključujući organe na regionalnom i lokalnom nivou, i organe za socijalno stanovanje na koja se primjenjuje javno pravo, uzimajući u obzir njihove odgovarajuće nadležnosti i administrativnu organizaciju, da: (a) donesu plan za energetske efikasnost, koji može biti samostalan ili dio šireg klimatskog ili ekološkog plana i koji sadrži specifične ciljeve i aktivnosti u vezi s uštedom energije i energetske efikasnošću, kako bi slijedila primjer zgrada centralne vlade, utvrđen u stavovima 1., 5. i 6.;</p> <p>(b) uspostave sistem energetske menadžmenta, uključujući energetske preglede, u sklopu implementacije svog plana;</p> <p>(c) prema potrebi upotrebljavaju preduzeća za energetske usluge i ugovore o</p>	<p style="text-align: center;">Obaveze javnog sektora Član 19</p> <p>Organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač država, odnosno lokalna samouprava, dužni su da upravljaju energijom u objektima ili djelovima objekata za koje plaćaju troškove za energiju.</p> <p>Upravljanje energijom iz stava 1 ovog člana obuhvata praćenje i analizu potrošnje energije i vode, sprovođenje energetske preglede, planiranje i sprovođenje mjera</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta iz člana 19 stava 4 kojim će se propisati način uspostavljanja sistema za upravljanje energijom,</p>	<p>IV kvartal 2019</p>

<p>energetskom učinku za finansiranje obnove i implementaciju planova s ciljem dugoročnog održavanja ili poboljšanja energetske efikasnosti.</p>	<p>energetske efikasnosti i izvještavanje o ostvarenim rezultatima.</p> <p>Radi upravljanja energijom, subjekti iz stava 1 ovog člana, dužni su da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrede lice odgovorno za upravljanje energijom i o tome obavijeste Ministarstvo; - vode evidenciju o potrošnji energije i vode, ukupno i pojedinačno po objektima; - izvještavaju Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i ostvarenim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona; - upoznaju zaposlene sa mjerama energetske efikasnosti i načinom njihove primjene. <p>Način uspostavljanja sistema za upravljanje energijom, organizacionu strukturu, način obračuna i naplate postignutih ušteda energije i druga pitanja od značaja za upravljanje energijom u objektima ili djelovima objekata iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se propisom koji donosi Vlada.</p> <p>Bliže mjere energetske efikasnosti iz stava 2 ovog člana i smjernice za njihovo sprovođenje utvrđuju se propisom koji donosi Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Program poboljšanja energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave Član 11</p> <p>Program poboljšanja energetske efikasnosti u skladu sa Strategijom i akcionim planom</p>		<p>organizacionu strukturu, način obračuna i naplate postignutih ušteda energije i druga pitanja od značaja za upravljanje energijom u objektima kao i izmjenama i dopunama akata iz člana 19 stav 5 i člana 11 stav 3 kojim će se bliže propisati mjere energetske efikasnosti</p>	
--	--	--	---	--

	<p>donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave za period od tri godine.</p> <p>Program iz stava 1 ovoga člana sadrži:</p> <p>1) predlog mjera energetske efikasnosti na području jedinice lokalne samouprave koji obuhvata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plan adaptacije i održavanja zgrada koje koriste za obavljanje djelatnosti organi lokalne samouprave i javne službe čiji je osnivač lokalna samouprava, sa ciljem poboljšanja energetske efikasnosti; - planove unaprjeđenja sistema komunalnih usluga (javna rasvjeta, vodosnabdijevanje, upravljanje otpadom i dr.) i saobraćaja radi poboljšanja energetske efikasnosti; - specifične mjere energetske efikasnosti u zgradama koje su zaštićene kao kulturno dobro i sl.; - druge mjere energetske efikasnosti koje će se sprovesti na području lokalne samouprave; <p>2) dinamiku i način sprovođenja mjera i</p> <p>3) sredstva potrebna za sprovođenje programa, izvore i način njihovog obezbjeđivanja.</p> <p>Bliži sadržaj programa iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se propisom koji donosi Ministarstvo</p>			
<p style="text-align: center;">Član 6.</p> <p style="text-align: center;">Kupovina od strane državnih organa</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da centralna vlada kupuje samo proizvode, usluge i zgrade s visokim energetske karakteristika u mjeri u kojoj je to u skladu s troškovnom efikasnošću, gospodarskom izvodljivošću, širom održivošću, tehničkom prikladnošću i dovoljnim stepenom tržišne konkurencije, kako je navedeno u Prilogu III.</p> <p>Obaveza iz prvog podstava primjenjuje se na ugovore za kupovinu proizvoda,</p>	<p style="text-align: center;">Kupovina ili zakup zgrada</p> <p style="text-align: center;">Član 21</p> <p>Subjekti iz člana 19 stav 1 ovog zakona dužna su da prilikom kupovine ili zakupa službenih zgrada, odnosno djelova zgrada za službene potrebe prilikom odlučivanja o izboru ponuđača čije su ponude jednako vrednovane u skladu sa zakonom koji</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno čl. 20 i 21 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p> <p>Potpuna</p>	<p>IV kvartal 2019</p>

<p>usluga i zgrada od strane državnih organa, u mjeri u kojoj je vrijednost takvih ugovora jednaka odrednicama ili veća od odrednica iz člana 7. Direktive 2004/18/EZ.</p> <p>2. Obaveza iz stava 1. primjenjuje se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njena primjena nije u suprotnosti s prirodom i primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga. Obaveza se ne primjenjuje na ugovore za nabavku vojne opreme, kako je definisano Direktivom 2009/81/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. jula 2009 godin. o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama u području odbrane i sigurnosti koje sklapaju javni naručilac ili naručioc.</p> <p>3. Uzimajući u obzir njihove odgovarajuće nadležnosti i administrativnu organizaciju, države članice podstiču državne organe, uključujući organe na regionalnom i lokalnom nivou, da slijede primjer centralne vlade i kupuju samo proizvode, usluge i zgrade s visokim energetske karakteristika. Države članice podstiču državne organe da u slučaju javnog tendera za ugovore o uslugama sa značajnim energetske sadržajem procijene mogućnost sklapanja dugoročnih ugovora o energetske učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje stav 1., pri kupovini paketa proizvoda koji je kao cjelina obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s Direktivom 2010/30/EU, države članice mogu zahtijevati da se prednost da zbirnoj energetske efikasnosti u odnosu na energetske efikasnost pojedinačnih proizvoda u sklopu tog paketa, odnosno kupovini paketa proizvoda koji je u skladu s kriterijumom pripadnosti najvišem razredu energetske efikasnosti.</p>	<p>uređuju javne nabavke, prednost daju zgradama, odnosno djelovima zgrada sa višim stepenom energetske efikasnosti.</p> <p>Određivanje zahtjeva energetske efikasnosti i ocjena stepena energetske efikasnosti iz člana 20 stav 1 ovog zakona i stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa metodologijom za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti utvrđenu propisom koji donosi Ministarstvo.</p>		<p>usklađenost će se postići izmjenama i dopunama podzakonskog akata iz člana 21 stav 2 koji se odnosi na uvođenje zahtjeva i kriterijuma energetske efikasnosti u javne nabavke</p>	
<p>Član 7. Sistemi obaveza energetske efikasnosti</p> <p>1. Svaka država članica uspostavlja sistem obaveza energetske efikasnosti. Ne dovodeći u pitanje stav 2., tim se sistemom obezbjeđuje da distributeri energije i/ili preduzeća za maloprodaju energije koji su imenovani strankama obveznicama u skladu sa stavom 4. i koji posluju na teritoriji pojedinačne države članice do 31. Decembra 2020. godine, ostvare kumulativni cilj uštede energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>Navedeni cilj mora biti barem jednak ostvarivanju novih ušteda svake godine od 1. januara 2014. do 31. decembra 2020. od 1,5 % godišnjeg opsega energije, koji su svi distributeri energije ili sva preduzeća za maloprodaju energije prodali krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1.</p>	<p>Program poboljšanja energetske efikasnosti snabdjevača energijom i distributera energenata Član 18</p> <p>Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca, sprovodi mjere predviđene programom i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Crna Gora je donijela odluku da u ovom trenutku ne uvodi sistem obaveza energetske efikasnosti već da ciljeve iz člana 7 Direktive postigne kroz</p>	

<p>januara 2013. Iz tog se izračunavanja djelimično ili potpuno može isključiti količina prodane energije upotrijebljene za transport.</p> <p>Države članice odlučuju kako će se izračunata količina novih ušteda iz drugog podstava rasporediti tokom razdoblja.</p> <p>2. Podložno stavku 3. države članice mogu:</p> <p>(a) napraviti proračun propisan stavom 1. drugim podstavom na temelju vrijednosti 1 % u 2014. i 2015., 1,25 % u 2016. i 2017. i 1,5 % u 2018., 2019. i 2020.;</p> <p>(b) iz izračunavanja isključiti cjelokupnu prodatu količinu ili dio prodane količine energije koja se upotrebljava u industrijskim djelatnostima, navedenim u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;</p> <p>(c) dopustiti da se uštede energije ostvarene u sektorima transformacije, distribucije i prenosa energije, uključujući infrastrukturu za efikasno centralno grijanje i hlađenje, kao rezultat implementacije zahtjeva utvrđenih u članu 14. stavu 4., članu 14. stavu 5. tački (b) i članu 15. stavovima od 1. do 6. i 9. uračunaju u iznos uštede energije propisan stavom 1.; i</p> <p>(d) uračunati u iznos uštede energije iz stava 1. uštede energije proizišle iz novih pojedinačnih mjera koje se sprovode od 31. decembra 2008. i nastavljaju da imaju uticaj u 2020. i koje se mogu mjeriti i provjeriti.</p> <p>3. Primjena stava 2. ne dovodi do smanjenja iznosa uštede energije iz stava 1. za više od 25 %. Države članice koje primjenjuju stav 2. o tome obavještavaju Komisiju do 5. juna 2014., uključujući elemente navedene u stavu 2. koje primjenjuju i proračun koji pokazuje njihov učinak na iznos uštede energije iz stava 1.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje proračun uštede energije za ostvarivanje cilja u skladu sa stavom 1. drugim podstavom, za potrebe stava 1. prvog podstava svaka država članica na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterijuma imenuje stranke obveznice između distributera energije i/ili preduzeća za maloprodaju energije koji posluju na njenoj teritoriji, a može uključiti i distributere goriva za prevoz i preduzeća za maloprodaju goriva za prevoz koji posluju na njenoj teritoriji. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obaveze među krajnjim kupcima, koje prema potrebi određuje država članica, nezavisno o proračunu izrađenom u skladu sa stavom 1., ili, ako države članice tako odluče, putem potvrđene uštede drugih stranaka kako je opisano u stavu 7. tački (b).</p> <p>5. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice kao krajnju potrošnju energije ili potrošnju primarne</p>	<p>ovog zakona.</p> <p>Program iz stava 1 ovoga člana donosi se za period od tri godine i naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mjere za poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca; - dinamiku i način realizacije mjera; - sredstva potrebna za sprovođenje mjera i način njihovog obezbjeđivanja; - planirane uštede energije po osnovu realizacije mjera energetske efikasnosti i - metodologiju za mjerenje ušteda postignutih realizacijom mjera. <p>Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dostavlja predlog programa poboljšanja energetske efikasnosti Ministarstvu radi davanja saglasnosti.</p>		<p>alternativne mjere u skladu sa stavom 9 ovog člana Direktive. Dio sistema alternativnih mjera će biti i uštede snabdjevača energijom i distributera energenata.</p>	
---	---	--	--	--

<p>energije. Metoda odabrana za iskazivanje potrebnog iznosa uštede energije upotrebljava se i za izračun ušteda koje prijavljuju stranke obveznice. Primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV.</p> <p>6. Države članice obezbjeđuju da se uštede ostvarene na temelju stavova 1., 2. i 9. ovog člana i člana 20. stava 6. izračunavaju u skladu s Prilogom V. tačkama 1. i 2. One uspostavljaju sisteme mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provjeravaju barem statistički značajan udio i reprezentativni uzorak mjera za poboljšanje energetske efikasnosti koje su uspostavile stranke obveznice. To se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama.</p> <p>7. U sklopu sistema obaveza energetske efikasnosti države članice mogu:</p> <p>(a) u nametnute obveze uštede uključiti zahtjeve sa socijalnim ciljem, uključujući i zahtjev da se dio mjera za povećanje energetske efikasnosti implementuje kao prioritet u domaćinstvima, koja su pogođena energetskim siromaštvom ili u socijalnim stanovima;</p> <p>(b) dopustiti strankama obveznicama da u svoju obavezu uračunaju potvrđene uštede energije koje su ostvarili snabdjevači energetskih usluga ili druge treće strane, uključujući kada stranke obveznice putem organa koja je odobrila država ili putem državnih organa promovišu mjere koje mogu, ali ne moraju uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinovati sa drugim izvorima finansiranja. Ako to dopuste, države članice obezbjeđuju uspostavljanje jasnog i transparentnog procesa odobrenja koji je otvoren za sve učesnike na tržištu i čiji je cilj umanjiti troškove sertifikacije;</p> <p>(c) dopustiti strankama obveznicama da uštede, ostvarene u određenoj godini, obračunaju kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine.</p> <p>8. Jednom godišnje države članice objavljuju ostvarene uštede energije prema strankama obveznicama ili prema potkategorijama stranaka obveznica i ukupno u okviru sistema.</p> <p>Države članice osiguravaju da stranke obveznice na zahtjev pruže:</p> <p>(a) zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrde bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije); i</p> <p>(b) trenutne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući, prema potrebi, profile opterećenja, segmentaciju kupaca i geografski položaj kupaca, uz očuvanje cjelovitosti i povjerljivosti privatnih ili poslovno osjetljivih informacija, u skladu sa primjenjivim pravom Unije.</p> <p>Takav se zahtjev upućuje najviše jednom godišnje.</p> <p>9. Kao alternativa uspostavljanju sistema obaveze energetske efikasnosti na</p>				
---	--	--	--	--

<p>osnovu stava 1., države članice mogu da se odluče da preduzmu druge mjere politike za ostvarivanje ušteda energije među krajnjim kupcima, pod uslovom da te mjere politike ispunjavaju kriterijume utvrđene u stavovima 10. i 11. Godišnji iznos nove uštede energije ostvarene takvim pristupom jednak je iznosu nove uštede energije propisane stavovima 1., 2. i 3. Države članice mogu kombinovati <u>sisteme obaveza s alternativnim mjerama politike</u>, uključujući nacionalne programe za energetska efikasnost.</p> <p>Mjere politike iz prvog podstava mogu uključivati, ali nisu ograničene na sljedeće mjere politike ili njihove kombinacije:</p> <p>(a) poreze na energiju ili CO₂ koji utiču na smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;</p> <p>(b) finansijske planove i instrumente ili fiskalne podsticaje koji dovode do primjene energetska efikasne tehnologije ili tehnika i koji kao efekat imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;</p> <p>(c) propise ili dobrovoljne sporazume koji dovode do primjene energetska efikasne tehnologije ili tehnika i koji utiču na smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;</p> <p>(d) standarde i norme čiji je cilj poboljšanje energetska efikasnosti proizvoda i usluga, uključujući zgrade i vozila, osim ako su obavezni i primjenjivi u državama članicama, na temelju prava Unije;</p> <p>(e) sisteme označavanja energetska efikasnosti osim onih koji su obavezni i primjenjivi u državama članicama na temelju prava Unije;</p> <p>(f) osposobljavanje i obrazovanje, uključujući savjetodavne programe za energetiku, koji dovode do primjene energetska efikasne tehnologije ili tehnika i koji utiču na smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>Države članice do 5. Decembra 2013. obavještavaju Komisiju o mjerama politike koje planiraju da usvoje za potrebe prvog podstava i člana 20. stava 6. u skladu sa okvirom predviđenim u Prilogu V. tački 4. i navode kako namjeravaju ostvariti zahtijevan iznos uštede. U slučaju mjera politike iz drugog podstava i člana 20. stava 6., navedeno obavještenje pokazuje kako su ispunjeni kriterijumi iz stava 10. U slučaju mjera politike, osim onih iz drugog podstava ili člana 20. stava 6., države članice objašnjavaju kako se ostvaruje jednaki stepen uštede, praćenja i provjere. Komisija može predložiti izmjene u roku od tri mjeseca od obavještenja.</p> <p>10. Ne dovodeći u pitanje stav 11., kriterijumi za mjere politike preduzete, u skladu s stavom 9. drugim podstavom i članom 20. stavom 6. su sljedeći:</p> <p>(a) mjere politike predviđaju najmanje dva prelazna perioda do 31. decembra</p>				
---	--	--	--	--

<p>2020. i dovode do ostvarivanja stepena cilja utvrđenog u stavu 1.;</p> <p>(b) definisana je odgovornost svake ovlaštene stranke, stranke učesnice ili državnog organa zaduženog za implementaciju, u zavisnosti od toga koje je relevantno;</p> <p>(c) uštede energije koje je potrebno ostvariti utvrđene su na transparentan način;</p> <p>(d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike iskazan je kao krajnja potrošnja energije ili kao potrošnja primarne energije na temelju faktora konverzije utvrđenih u Prilogu IV.;</p> <p>(e) uštede energije izračunavaju se pomoću metoda i načela predviđenih u Prilogu V. tačkama 1. i 2.;</p> <p>(f) ušteda energija izračunava se pomoću metoda i načela predviđenih u Prilogu V. tački 3.;</p> <p>(g) stranke učesnice obezbjeđuju godišnji izvještaj o ostvarenim uštedama energije, osim ako to nije izvodljivo, i objavljuju ga;</p> <p>(h) obezbijeđeno je praćenje rezultata i predviđene su odgovarajuće mjere, u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;</p> <p>(i) uspostavljen je nadzorni sistem koji takođe uključuje nezavisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske efikasnosti; i</p> <p>(j) svake se godine objavljuju podaci o godišnjem kretanju ušteda energije.</p> <p>11. Države članice obezbjeđuju usklađenost poreza iz stava 9. drugog podstava tačke (a) sa kriterijumima navedenim u stavu 10. tačkama (a), (b), (c), (d), (f), (h) i (j).</p> <p>Države članice obezbjeđuju usklađenost propisa i dobrovoljnih sporazuma iz stava 9. drugog podstava tačke (c) s kriterijumima navedenim u stavu 10. tačkama (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (i) i (j).</p> <p>Države članice obezbjeđuju usklađenost drugih mjera politike iz stava 9. drugog podstava i nacionalnih fondova za energetske efikasnost iz člana 20. stava 6. sa kriterijumima navedenim u stavu 10. tačkama (a), (b), (c), (d), (e), (h), (i) i (j).</p> <p>12. Države članice osiguravaju da se uštede energije u slučaju preklapanja uticaja mjera politike ili pojedinačnih mjera ne uračunavaju dva puta.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 8.</p> <p style="text-align: center;">Energetski pregledi i sistemi upravljanja energijom</p> <p>1. Države članice promovišu među svim krajnjim kupcima dostupnost visokokvalitetnih energetskih pregleda koji su troškovno efikasni i:</p> <p>(a) koje nezavisno vrše kvalifikovani i/ili akreditovani stručnjaci u skladu sa</p>	<p style="text-align: center;">Obaveze velikog potrošača</p> <p style="text-align: center;">Član 22</p> <p>Veliki potrošač je dužan da:</p> <p>- odredi lice odgovorno za upravljanje</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Obaveze vršenja energetskih pregleda i djelatnost</p>	

<p>kriterijumima kvalifikovanosti; ili (b) koje implemetiraju i nadziru nezavisni organi na osnovu nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>Energetske preglede iz prvog podstava mogu vršiti domaći stručnjaci ili energetske auditori, pod uslovom da je predmetna država članica uspostavila sistem kojim se obezbjeđuje i provjerava njihov kvalitet, uključujući ,prema potrebi, godišnji nasumični odabir barem statistički značajnog procenta svih energetske preglede koje su izvršili.</p> <p>Kako bi se garantovao visok kvalitet energetske preglede i sistema energetske menadžmenta, države članice utvrđuju transparentne i nediskriminirajuće minimalne kriterijume za energetske preglede na osnovu Priloga VI.</p> <p>Energetski pregledi ne uključuju klauzule o zabrani prenosa nalaza pregleda kvalifikovanom/akreditovanom snabdjevačima energetske usluga, ako se korisnik tome ne protivi.</p> <p>2. Države članice razvijaju programe kojima podstiču implementiranje energetske preglede u MSP-ovima te naknadnu implementaciju preporuka iz tih preglede.</p> <p>Na temelju transparentnih i nediskriminirajućih kriterijuma i ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim podrškama, države članice mogu uspostaviti sisteme podrške MSP-ovima, uključujući u slučaju sklapanja dobrovoljnih sporazuma, za pokrivanje troškova energetske preglede i implementaciju troškovno visokoefikasne preporuka iz energetske preglede ako se implementiraju predložene mjere.</p> <p>Države članice skreću pažnju MSP-ova, uključujući putem odgovarajućih posredničkih organizacija, koje ih zastupaju, na konkretne primjere kako sistemi energetske menadžmenta mogu pomoći njihovom poslovanju. Komisija pomaže državama članicama, pružajući im podršku pri razmjeni najboljih praksi u ovom području.</p> <p>3. Države članice takođe razvijaju programe za podizanje svijesti među domaćinstvima o koristima takvih preglede putem odgovarajućih savjetodavnih službi.</p> <p>Države članice podstiču programe osposobljavanja za kvalifikaciju energetske auditora kojima obezbjeđuje da je na raspolaganju dovoljan broj stručnjaka.</p> <p>4. Države članice obezbjeđuju da u preduzećima, koja nisu MSP-ovi, energetski pregled na nezavisan i troškovno efikasan način provedu kvalifikovani i/ili akreditovani stručnjaci ili da ga implemetiraju i nadziru nezavisni organi na</p>	<p>energijom i o tome obavijesti Ministarstvo;</p> <ul style="list-style-type: none"> - planira i sprovodi mjere za efikasno korišćenje energije i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona; - vodi evidenciju o potrošnji energije i vode ukupno i pojedinačno po objektima. <p>Veliki potrošač iz stava 1 ovog člana je privredno društvo, druga organizacija ili lice čija je pretežna djelatnost u proizvodnom sektoru, sektoru trgovine i usluga i čija ukupna godišnja potrošnja primarne energije prelazi 10.000 MWh.</p> <p>Potrošač energije čija godišnja potrošnja energije dostigne nivo, odnosno veliki potrošač čija se potrošnja energije smanji ispod nivoa iz stava 1 ovog člana, dužan je da promjenu potrošnje energije prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana, od isteka godine u kojoj je promjena nastala.</p> <p>Na osnovu prijave iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo vodi evidenciju velikih potrošača.</p> <p>Za potrošača energije koji dostigne nivo potrošnje energije iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo će donijeti rješenje o upisu u evidenciju velikih potrošača i velikom potrošaču naložiti da preduzme mjere iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Potrošač energije utvrđuje ukupnu godišnju potrošnju primarne energije iz stava 1 ovog člana u skladu sa metodologijom utvrđenu</p>		<p>vršenja energetske preglede regulisani su čl. 27 i 30-38 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14), Pravilnikom o vršenju energetske preglede zgrada (Sl. list CG, 75/15) i Pravilnikom o uslovima za izvođenje obuke, sticanje ovlašćenja i načinu vođenja registra za vršenje energetske preglede (Sl. list CG, 75/15)</p>	
---	---	--	---	--

<p>temelju nacionalnog zakonodavstva do 5. Decembra 2015. i najmanje svake četiri godine od datuma prethodnog energetskeg pregleda.</p> <p>5. Smatra se da energetske pregledi udovoljavaju zahtjevima iz stavka 4. ako se sprovode na nezavisan način, u skladu sa minimalnim kriterijumima na osnovu Priloga VI., i ako se implementiraju prema dobrovoljnim sporazumima sklopljenim između organizacija dionika i imenovanog organa, te ako ih nadzire predmetna država članica, drugi organi na koja su nadležni organi prenijeli odgovarajuću odgovornost ili Komisija.</p> <p>Pristup učesnika na tržištu koji nude energetske usluge zasniva se na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijumima.</p> <p>6. Preduzeća koja nisu MSP-ovi i koja implemeniraju sistem upravljanja energijom ili sistem upravljanja životnom sredinom, koji ovjerava nezavisno tijelo, u skladu sa relevantnim evropskim ili međunarodnim standardima, izuzeta su od primjene zahtjeva iz stava 4., pod uslovom da države članice obezbijede da predmetni sistem upravljanja uključuje energetske pregled, u skladu s minimalnim kriterijumima na temelju Priloga VI.</p> <p>7. Energetske pregledi mogu biti samostalni ili dio šireg pregleda životne sredine. Države članice mogu zahtijevati da dio energetskeg pregleda čini procjena tehničke i ekonomske izvodljivosti priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centralnog grijanja ili hlađenja.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim podrškama, države članice mogu implementirati programe podsticaja i podrška za implementaciju preporuka iz energetskeg pregleda i sličnih mjera.</p>	<p>propisom koji donosi Ministarstvo.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 9. Mjerenje</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, finansijski opravdano i srazmjerno, s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima električne energije, prirodnog gasa, centralnog grijanja, centralnog hlađenja i tople vode u domaćinstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja tačno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu upotrebe.</p> <p>Takva pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama obezbjeđuju se prilikom:</p> <p>(a) zamjene postojećeg brojila, osim ako je to tehnički neizvodljivo ili troškovno neefikasno, u odnosu na dugoročnu procijenjenu potencijalnu uštedu;</p> <p>(b) postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 24 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p> <p>Alineja 2 stava 1 i stavovi 2 i 3 člana 9 ove direktive su predmet</p>	

<p>velikim radovima obnove kako je utvrđeno u Direktivi 2010/31/EU.</p> <p>2. Ako i u mjeri u kojoj primjenjuju inteligentne sisteme mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni gas i/ili električnu energiju u skladu s direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, države članice:</p> <p>(a) obezbjeđuju da sistemi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu upotrebe i da su ciljevi energetske efikasnosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obaveza učesnika na tržištu;</p> <p>(b) obezbjeđuju sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca, u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(c) u slučaju električne energije i na zahtjev krajnjeg kupca, zahtijevaju od snabdjevača usluga mjerenja da osiguraju da brojilo ili brojila mogu uzimati u obzir električnu energiju prenesenu u mrežu iz prostorija krajnjeg kupca;</p> <p>(d) obezbjeđuju da, na zahtjev krajnjih kupaca, podaci o mjerenju predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za poređenje ponuda pod jednakim uslovima;</p> <p>(e) zahtijevaju da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.</p> <p>3. Ako se zgrada snabdijeva grijanjem i hlađenjem ili toplom vodom iz mreže za centralno grijanje ili iz centralnog izvora koji snabdijeva više zgrada, mjerilo toplotne energije ili tople vode postavlja se na izmjenjivač toplote ili mjestu isporuke.</p> <p>U zgradama sa više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja/hlađenja ili se snabdijevaju iz mreže za centralno grijanje ili centralnog izvora koji snabdijeva više zgrada, brojila individualne potrošnje takođe se postavljaju do 31. decembra 2016. za mjerenje potrošnje toplote ili hlađenja ili tople vode za svaku jedinicu gdje je to tehnički izvodljivo i troškovno efikasno. Ako upotreba pojedinačnih brojila nije tehnički izvodljiva ili troškovno efikasno, za mjerenje grijanja upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje toplote na svakom radijatoru, osim ako predmetna država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neefikasno. U tom se slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno efikasne metode mjerenja potrošnje toplote.</p>			<p>regulisanja Zakona o energetici – čl. 123, 147, 178, 179, 211, 247</p>	
---	--	--	---	--

<p>Ako se višenamjenske zgrade snabdijevaju iz sistema centralnog grijanja ili hlađenja ili ako u takvim zgradama preovladavaju vlastiti zajednički sistemi grijanja ili hlađenja, države članice mogu uvesti transparentna pravila za raspodjelu troškova potrošnje toplote ili tople vode u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i tačnost obračuna individualne potrošnje. Prema potrebi, takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova grijanja i/ili tople vode koji se upotrebljavaju na sljedeće načine:</p> <p>(a) topla voda za potrebe domaćinstva;</p> <p>(b) toplota koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora (ako su stepeništa i hodnici opremljeni radiatorima);</p> <p>(c) za potrebe grijanja stanova.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 10. Informacije o računu</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, države članice do 31. decembra 2014. obezbjeđuju da su informacije o računu tačne i da se zasnivaju na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VII. tačkom 1.1., za sve sektore obuhvaćene ovom Direktivom, uključujući distributere energije, operatore distributivnih sistema i preduzeća za maloprodaju energije, ako je to tehnički izvodljivo i ekonomski opravdano. Ova se obaveza može ispuniti pomoću sistema redovnog samoočitavanja od strane krajnjih kupaca prilikom kojeg krajnji kupci obavještavaju snabdjevača energije o rezultatima očitavanja brojila. Račun se zasniva na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu, samo ako krajnji kupac nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeni obračunski period.</p> <p>2. Brojilima postavljenim u skladu sa direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ obezbjeđuju se tačne informacije o računu na osnovu stvarne potrošnje. Države članice obezbjeđuju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.</p> <p>Dodatne informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:</p> <p>(a) kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o snabdijevanju, ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovnom računu; i</p> <p>(b) detaljne podatke u skladu sa vremenom upotrebe za bilo koji dan, nedelju, mjesec i godinu. Navedeni podaci se stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili interfejsa brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o snabdijevanju ako je ono kraće.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 24 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Zakonom o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17) – član 192, 206, 207</p>	

<p>3. Nezavisno od toga da li su postavljena pametna brojila ili ne, države članice:</p> <p>(a) zahtijevaju da, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o računu električne energije i prethodnoj potrošnji krajnjih kupaca, one na njihov zahtjev budu stavljene na raspolaganje snabdjevač energetskih usluga koji je odredio krajnji kupac;</p> <p>(b) obezbjeđuju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o računu i računa u elektronskom obliku i da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne zasnivaju na stvarnoj potrošnji;</p> <p>(c) obezbjeđuju da su uz račun, dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno obaveštenje o trenutnim troškovima energije, u skladu s Prilogom VII.;</p> <p>(d) mogu na zahtjev krajnjeg kupca odrediti da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje; U takvim slučajevima, države članice obezbjeđuju da dobavljači izvora energije ponude fleksibilne aranžmane za stvarno plaćanje;</p> <p>(e) zahtijevaju da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, blagovremeno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje poređenje ponuda pod jednakim uslovima.</p>				
--	--	--	--	--

<p align="center">Član 11.</p> <p align="center">Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i računu</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o računu za potrošnju energije dobijaju besplatno i da podacima o svojoj potrošnji mogu pristupiti besplatno i na odgovarajući način.</p> <p>2. Nezavisno od stava 1., troškovi informacija o računu individualne potrošnje grijanja i hlađenja u zgradama sa više stanova i višenamjenskim zgradama raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi, u skladu s članom 9. stavom 3. Troškovi proizišli iz dodjele ovog zadatka trećoj osobi, kao što je snabdjevač usluga ili lokalni snabdjevač energije, koji obuhvata mjerenje, raspodjelu i obračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama, mogu se prenijeti na krajnje kupce u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 24 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Zakonom o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17) – član 192, 206 i 207</p>	
<p align="center">Član 12.</p> <p align="center">Program za obaveštavanje i osnaživanje potrošača</p> <p>1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi male potrošače energije, uključujući domaćinstva, podstakle na efikasnu upotrebu energije i olakšale im je. Navedene mjere mogu biti dio nacionalne strategije.</p> <p>2. Za potrebe stava 1. navedene mjere uključuju jedan ili više elemenata navedenih pod tačkom (a) ili (b):</p> <p>(a) niz instrumenata i politika za podsticanje promjena u ponašanju koji mogu uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. fiskalne podsticaje; ii. pristup finansiranju, finansijskoj podršci ili subvencijama; iii. pružanje informacija; iv. projekte koji služe kao primjer; v. aktivnosti na radnom mjestu; <p>(b) načine i sredstva za uključivanje potrošača i organizacija potrošača tokom mogućeg uvođenja pametnih brojila putem saopštenja o:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. troškovno efikasnim i lako ostvarljivim promjenama u upotrebi energije; ii. informacijama o mjerama za povećanje energetske efikasnosti. 	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 29 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Akcionim planovima energetske efikasnosti</p>	
<p align="center">Član 13.</p> <p align="center">Sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o sankcijama, koja su primjenjiva u slučaju nepoštovanja nacionalnih odredaba donesenih u skladu s članovima od 7. do 11. i članom 18. stavom 3. te preduzimaju mjere potrebne za obezbjeđivanje njihove implementacije. Predviđene sankcije moraju biti efikasne,</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 53 i 54 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list</p>	

<p>proporcionalne i odvrćajuće. Države članice obavještavaju Komisiju o tim odredbama do 5. juna 2014., a o svim naknadnim izmjenama koje se na njih odnose obavještavaju je bez odlaganja.</p>			CG, 57/14)	
<p style="text-align: center;">Član 14. Podsticanje efikasnosti u grijanju i hlađenju</p> <p style="text-align: center;">Član 15. Transformacija, prenos odnosno transport i distribucija energije</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Materija je predmet regulisanja Zakona o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17) – čl. 20, 62, 63, 83 Potpuna usklađenost će se postići kroz donošenjem akcionog plana razvoja i korišćenja daljinskog grijanja i/ili hlađenja i visokoefikasne kogeneracije.</p>	<p>IV kvartal 2019</p>
<p style="text-align: center;">Član 16 Dostupnost sistema za kvalifikaciju, akreditaciju i sertifikovanje</p> <p>1. Ako nacionalnu nivo tehničke kompetentnosti, objektivnosti i pouzdanosti smatra nedovoljnom, država članica do 31. Decembra 2014. obezbjeđuje da sistemi za sertifikovanje i/ili akreditaciju i/ili jednaki sistemi za kvalifikaciju, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, postanu ili budu dostupni za snabdijevače energetske usluga i energetske pregleda i za menadžere u području energetike i instalatere dijelova zgrada povezanih s energijom kako je definisano u članu 2. tački 9. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da su sistemi iz stava 1. transparentni za potrošače, da su pouzdani i da doprinose nacionalnim ciljevima energetske efikasnosti.</p> <p>3. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti sisteme za sertifikovanje i/ili akreditaciju i/ili jednaki sistemi za kvalifikaciju, iz stava 1. i saraduju jedna s</p>		<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 31, 32 i 33 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Pravilnikom o uslovima za izvođenje obuke, sticanje ovlašćenja i načinu vođenja</p>	

<p>drugom i sa Komisijom na poređenju sistema i njihovom priznavanju. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere za upoznavanje potrošača sa dostupnošću sistema za kvalifikaciju i/ili sertifikaciju, u skladu s članom 18. stavom 1.</p>			<p>registra za vršenje energetskih pregleda (Sl. list CG, 75/15)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 17. Obavještanje i obuka</p> <p>1. Države članice osiguravaju transparentnost informacija o dostupnim mehanizmima za energetska efikasnost i finansijskim i pravnim okvirima i njihovo opsežno širenje na sve relevantne učesnike na tržištu, kao što su potrošači, građevinari, arhitekti, inženjeri, energetski auditori i auditori u oblasti životne sredine i instalateri dijelova zgrada kako je definisano u Direktivi 2010/31/EU. Države članice podstiču pružanje informacija bankama i drugim finansijskim institucijama o mogućnostima učestvovanja u financiranju mjera za poboljšanje energetske efikasnosti, takođe i putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava.</p> <p>2. Države članice utvrđuju odgovarajuće uslove kako bi tržišni operatori potrošačima energije mogli pružati odgovarajuće i ciljane informacije i savjete u vezi s energetska efikasnošću.</p> <p>3. Komisija preispituje učinak svojih mjera za podršku razvoju platformi, u okviru kojih, između ostalog, evropska tijela za socijalni dijalog podstiču programe osposobljavanja za energetska efikasnost, i prema potrebi uvodi dodatne mjere. Komisija podstiče evropske socijalne partnere na raspravu o energetska efikasnosti.</p> <p>4. Države članice, uz učešće dionika, uključujući lokalne i regionalne organe, podstiču odgovarajuće inicijative za informisanje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavještanja građana o koristima i praktičnim prednostima preduzimanja mjera za poboljšanje energetske efikasnosti.</p> <p>5. Komisija podstiče razmjenu i opsežno širenje informacija o najboljim praksama energetske efikasnosti u državama članicama.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 29 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 18. Energetske usluge</p> <p>1. Države članice promovišu tržište energetskih usluga i pristup tom tržištu za MSP-ove na sljedeće načine: (a) širenjem jasnih i lako dostupnih informacija o: i. dostupnim ugovorima o energetskim uslugama i klauzulama koje bi trebalo</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 29, 49 i 50 Zakona o efikasnom korišćenju</p>	

<p>uključiti u takve ugovore, kako bi se garantovale uštede energije i prava krajnjih kupaca;</p> <p>ii. finansijskim instrumentima, podsticajima, finansijskim podrškama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi sa uslugama energetske efikasnosti;</p> <p>(b) podsticanjem razvoja oznaka kvaliteta, između ostalog putem trgovačkih udruženja;</p> <p>(c) stavljanjem na raspolaganje javnosti i redovnim ažuriranjem spiska dostupnih pružaoca energetske usluge koji su kvalifikovani i/ili sertifikovani i čije su kvalifikacije i/ili sertifikati u skladu s članom 16. ili osiguravanjem interfejsa putem kojeg pružaoci energetske usluge mogu davati informacije;</p> <p>(d) podupiranjem javnog sektora u prihvatanju ponuda energetske usluge, posebno za preuređenje zgrada, putem:</p> <p>i. osiguravanja obrazaca za ugovore o energetske usluge koji uključuju najmanje stavke navedene u Prilogu XIII.;</p> <p>ii. pružanja informacija o najboljim praksama za ugovore o energetske usluge, uključujući prema potrebi analizu troškova i koristi na temelju pristupa životnog vijeka;</p> <p>(e) osiguravanjem kvalitativnog pregleda u okviru nacionalnog akcionog plana za energetske usluge u vezi sa sadašnjim i budućim razvojem tržišta energetske usluge.</p> <p>2. Države članice podupiru pravilno funkcionisanje tržišta energetske usluge prema potrebi na sljedeće načine:</p> <p>(a) utvrđivanjem i objavljivanjem točaka za kontakt na kojima krajnji kupci mogu dobiti informacije iz stavka 1.;</p> <p>(b) prema potrebi, preduzimanjem mjera za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućavaju uvođenje ugovora o energetske usluge i drugih modela usluga energetske efikasnosti za utvrđivanje i/ili implementaciju mjera za uštede energije;</p> <p>(c) razmatranjem uspostavljanja ili dodjele uloge nezavisnog mehanizma, kao što je ombudsman, kako bi se obezbjedilo efikasno postupanje sa pritužbama i vansudsko rješavanje sporova proizišlih iz ugovora o energetske usluge;</p> <p>(d) omogućavanjem nezavisnim posrednicima na tržištu da imaju ulogu u podsticanju razvoja tržišta na strani potražnje i ponude.</p> <p>3. Države članice obezbjeđuju da se distributeri energije, operatori distributivnih sistema i preduzeća za maloprodaju energije suzdrže od svih aktivnosti kojima se može onemogućiti potražnja za energetske usluge ili</p>			<p>energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
---	--	--	--------------------------------------	--

<p>drugim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti njihova isporuka, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zloupotrebu vladajućeg položaja.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 19.</p> <p style="text-align: center;">Druge mjere za podsticanje energetske efikasnosti</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje osnovna načela vlasničkog i stanarskog prava država članica, države članice ocjenjuju i prema potrebi preduzimaju odgovarajuće mjere za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka energetske efikasnosti, posebno u vezi sa:</p> <p>(a) podjelom podsticaja između vlasnika i stanara zgrade ili između više vlasnika kako bi se osiguralo da se zbog činjenice da neće pojedinačno ostvariti sve koristi ili zbog nedostatka pravila za podjelu troškova i koristi između njih, uključujući nacionalna pravila i mjere kojima je uređen proces odlučivanja u nekretninama sa više vlasnika, navedene stranke ne odvrate od ulaganja u poboljšanje efikasnosti koje bi u suprotnom implementirali;</p> <p>(b) pravnim i regulatornim odredbama te administrativnim praksama koje se odnose na javnu nabavku te godišnji budžet i računovodstvo kako bi se osiguralo da se pojedinačni državni organi ne odvrate od ulaganja u poboljšanje energetske efikasnosti i smanjenje troškova očekivanog životnog vijeka te od upotrebe ugovora o energetskom učinku i drugih mehanizama finansiranja sa trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi.</p> <p>Takve mjere za uklanjanje prepreka mogu uključivati osiguravanje podsticaja, stavljanje izvan snage ili izmjenu pravnih ili regulatornih odredbi ili donošenje smjernica i tumačenja saopštenja ili pojednostavljenje administrativnih postupaka. Mjere se mogu kombinovati sa odredbama o obrazovanju, osposobljavanju i posebnim informacijama i tehničkoj pomoći u vezi sa energetskom efikasnošću.</p> <p>2. O ocjenjivanju prepreka i mjera iz stava 1. Komisija se obavještava u prvom nacionalnom akcionom planu za energetsku efikasnost iz člana 24. stava 2. Komisija podstiče razmjenu najboljih nacionalnih praksi s tim u vezi.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno čl. 29 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p style="text-align: center;">Član 20.</p> <p style="text-align: center;">Nacionalni fond za energetsku efikasnost, finansiranje i tehnička podrška</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članove 107. i 108. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, države članice olakšavaju uspostavljanje novih ili upotrebu postojećih instrumenata finansiranja za mjere za poboljšanje energetske efikasnosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti finansiranja iz više</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno čl. 29 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list</p>	

<p>izvora.</p> <p>2. Komisija prema potrebi direktno ili putem evropskih finansijskih institucija pomaže državama članicama pri uspostavljanju instrumenata finansiranja i sistema tehničke podrške s ciljem povećanja energetske efikasnosti u različitim sektorima.</p> <p>3. Komisija olakšava razmjenu najboljih praksi između nadležnih nacionalnih ili regionalnih organa, na primjer putem godišnjih sastanaka regulatornih tijela, javnih baza podataka s informacijama o implementaciji mjera u državama članicama i poređenje zemalja.</p> <p>4. Države članice mogu uspostaviti nacionalni fond za energetske efikasnost. Namjena tog fonda je pružanje podrške nacionalnim inicijativama za povećanje energetske efikasnosti.</p> <p>5. Države članice mogu omogućiti da se obaveze iz člana 5. stava 1. ispunjavaju godišnjim doprinosima nacionalnom fondu za energetske efikasnost u iznosu koji je jednak ulaganjima, koja su potrebna za ispunjavanje navedenih obaveza.</p> <p>6. Države članice mogu predvidjeti da stranke obaveznice svoje obaveze iz člank 7. stav 1. mogu ispuniti u obliku godišnjeg doprinosa nacionalnom fondu za energetske efikasnost u iznosu koji je jednak ulaganjima, koja su potrebna za ispunjavanje navedenih obaveza.</p> <p>7. Države članice mogu upotrebljavati svoje prihode od godišnjih emisionih kvota, u skladu s Odlukom br. 406/2009/EZ kako bi razvile inovativne mehanizme finansiranja za praktičnu primjenu cilja poboljšanja energetske karakteristika zgrada iz člana 5.</p>			CG, 57/14)	
--	--	--	------------	--

<p align="center">Član 21. Faktori konverzije</p> <p>Za potrebe poređenja ušteda energije i pretvaranja u usporednu jedinicu, primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV. osim ako je opravdana upotreba drugih faktora konverzije.</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno Uputstvom za utvrđivanje metodologije za izračunavanje indikativnog cilja poboljšanja energetske efikasnosti (Sl. list CG, br. 18/11)</p>	
<p align="center">Čl. 22. i 23.</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Neprenosivo</p>		
<p align="center">Član 24. Preispitivanje i praćenje implementacije</p> <p>1. Države članice od 2013. svake godine do 30. aprila izvještavaju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske efikasnosti u skladu sa Prilogom XIV. dijelom 1. Izvještaj može činiti dio nacionalnih programa reformi iz Preporuke Savjeta 2010/410/EU od 13. jula 2010. o opštim smjernicama za ekonomske politike država članica i Unije.</p> <p>2. Do 30. aprila 2014. i zatim svake tri godine nakon toga, države članice podnose nacionalne akcijske planove za energetske efikasnost. Nacionalni akcijski planovi za energetske efikasnost obuhvataju značajne mjere za poboljšanje energetske efikasnosti očekivane i/ili ostvarene uštede energije, uključujući uštede u snabdijevanju energijom te prenosu i distribuciji energije kao i u njejoj krajnjoj potrošnji, s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva povećanja energetske efikasnosti iz člana 3. stava 1. Nacionalni akcijski planovi za energetske efikasnost dopunjeni su ažuriranim procjenama očekivane opšte potrošnje primarne energije u 2020. i procijenjenim nivoima potrošnje primarne energije u sektorima navedenim u Prilogu XIV. dijelu 1. Komisija do 31. decembra 2012. obezbjeđuje obrazac kao smjernicu za nacionalne akcijske planove za energetske efikasnost. Taj se obrazac usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 26. stava 2. Nacionalni akcijski</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Neprijemljivo</p>	<p>Zakonom nisu predviđene obaveze izvještavanja prema EU, ali će to biti urađeno kroz izmjene i dopune Zakona u toku procesa pristupanja EU</p>	<p align="center">Do ulaska Crne Gore u EU</p>

<p>planovi za energetska efikasnost u svakom slučaju moraju uključivati informacije navedene u Prilogu XIV.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 24.</p> <p style="text-align: center;">Preispitivanje i praćenje implementacije</p> <p>3. Komisija ocjenjuje godišnje izvještaje i nacionalne akcijske planove za energetska efikasnost te procjenjuje u kojoj je mjeri određena država članica postigla napredak prema ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske efikasnosti predviđenih u članu 3. stavu 1. i prema implementaciji ove Direktive. Komisija svoju procjenu šalje Evropskom parlamentu i Savjetu. Komisija može na temelju svoje procjene izvještaja i nacionalnih akcionih planova za energetska efikasnost dati preporuke državama članicama.</p> <p>4. Komisija prati uticaj implementacije ove Direktive na direktive 2003/87/EZ, 2009/28/EZ i 2010/31/EU i na Odluku br. 406/2009/EZ, kao i na industrijske sektore, posebno na one koji su izloženi znatnom riziku od isticanja ugljenika, kako je određeno u Odluci 2010/2/EU.</p> <p>5. Komisija preispituje stalnu potrebu za mogućnošću izuzeća utvrđenih u članu 14. stavu 6. prvi put tokom procjene prvog nacionalnog akcionog plana za energetska efikasnost i zatim svake tri godine nakon toga. Ako preispitivanje pokaže da bilo koji od kriterijuma za navedena izuzeća više nije opravdan s obzirom na raspoloživost toplotnog opterećenja i stvarne uslove rada izuzetih postrojenja, Komisija predlaže odgovarajuće mjere.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 24</p> <p style="text-align: center;">Preispitivanje i praćenje implementacije</p> <p>6. Države članice u skladu sa metodologijom navedenom u Prilogu I. svake godine do 30. aprila Komisiji dostavljaju statističke podatke o nacionalnoj proizvodnji električne i toplotne energije iz visokoefikasne i niskoefikasne kogeneracije u odnosu na ukupnu proizvodnju toplotne i električne energije. One takođe dostavljaju godišnje statističke podatke o kogeneracionim kapacitetima za proizvodnju toplotne i električne energije i gorivima za kogeneraciju te o proizvodnji i kapacitetima centralnog grijanja i hlađenja u odnosu na ukupnu proizvodnju i kapacitete toplotne i električne energije. Države članice dostavljaju statističke podatke o uštedama primarne energije koje se postižu primjenom kogeneracije u skladu sa metodologijom navedenom u Prilogu II.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprijmjenljivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 24</p> <p style="text-align: center;">Preispitivanje i praćenje implementacije</p> <p>7. Komisija do 30. juna 2014. Evropskom parlamentu i Savjetu dostavlja</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>procjenu iz člana 3. stava 2. kojoj prema potrebi prilaže predloge za dalje mjere.</p> <p>8. Uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene Direktivom 2004/18/EZ, Komisija do 5. decembra 2015. preispituje efikasnost implementacije člana 6. i podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu. Ovom izvještaju se prema potrebi prilažu predlozi za dalje mjere.</p> <p>9. Komisija do 30. juna 2016. Evropskom parlamentu i Savjetu podnosi izvještaj o implementaciji člana 7. Ovom izvještaju se prema potrebi prilaže zakonodavni predlog za jednu ili više sljedećih namjena:</p> <p>(a) izmjenu krajnjeg datuma utvrđenog u članu 7. stavu 1.;</p> <p>(b) preispitivanje zahtjeva utvrđenih u članu 7. stavovima 1., 2. i 3.;</p> <p>(c) utvrđivanje dodatnih zajedničkih zahtjeva, posebno u vezi s pitanjima iz člana 7. stav 7.</p> <p>10. Komisija do 30. juna 2018. procjenjuje napredak koji su države članice ostvarile u uklanjanju regulatornih i neregulatornih prepreka iz člana 19. stav 1. Ova procjena je, prema potrebi, proračunata predlozima za dalje mjere.</p> <p>11. Komisija objavljuje izvještaje iz stavova 1. i 2.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 27 stav 3 tačka 2 Izmjene i stavljanja van snage</p> <p>3. Direktiva 2009/125/EZ mijenja se kako slijedi:</p> <p>2. Na kraju člana 6. stav 1 dodaje se sljedeća rečenica: „Tim se ne dovode u pitanje zahtjevi energetske svojstava i zahtjevi sistema koje određuju države članice u skladu s članom 4. stav 1. i članom 8. Direktive 2010/31/EU“</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno članom 26 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)	
<p>Čl. 25-30</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>PRILOG I. OPŠTA NAČELA ZA IZRAČUNAVANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ KOGENERACIJE</p> <p>PRILOG II. METODOLOGIJA UTVRĐIVANJA EFIKASNOSTI POSTUPKA KOGENERACIJE</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Djelimično usklađeno	Materija je predmet regulisanja Zakona o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17). Potpuna usklađenost će se postići kroz donošenje	IV kvartal 2019

			odgovarajućih podzakonskih akata.	
<p>PRILOG III. ZAHTJEVI ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA PROIZVODE, USLUGE I ZGRADE KOJE KUPUJE CENTRALNA VLADA</p> <p>U mjeri u kojoj je to, u skladu sa troškovnom efikasnošću, ekonomskom izvodljivošću, široj održivosti, tehničkoj prikladnosti i dovoljnom nivou tržišne konkurentnosti, centralna vlada koja kupuje proizvode, usluge ili zgrade:</p> <p>(a) ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Direktive 2010/30/EU ili povezane implementirajuće direktive Komisije, kupuje samo proizvode usklađene sa kriterijumom pripadnosti najvišem mogućem razredu energetske efikasnosti s obzirom na potrebu za obezbjeđivanjem dovoljnog nivoa tržišne konkurentnosti;</p> <p>(b) ako je proizvod koji nije obuhvaćen tačkom (a) obuhvaćen implementirajućom mjerom u okviru Direktive 2009/125/EZ koja je usvojena nakon stupanja na snagu ove Direktive, kupuje samo proizvode usklađene sa referentnim vrijednostima za energetske efikasnosti koje su određene u toj mjeri implementacije;</p> <p>(c) kupuje kancelarijsku opremu koja je obuhvaćena Odlukom Savjeta 2006/1005/EZ od 18. decembra 2006. o sklapanju Sporazuma između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Evropske zajednice o usklađivanju programa za označavanje energetske efikasnosti za kancelarijsku opremu i koja je usklađena sa zahtjevima energetske efikasnosti koji nisu manje stroži od zahtjeva navedenih u Prilogu C Sporazuma, koji je u prilogu te Odluke;</p> <p>(d) kupuje samo gume koje su usklađene s kriterijumom pripadnosti najvišem razredu energetske efikasnosti s obzirom na potrošnju goriva, kako je definisano Uredbom (EZ) br. 1222/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. novembra 2009. o označavanju guma s obzirom na efikasnost potrošnje goriva i druge bitne parametre. Ovim se zahtjevom državni organi ne sprečavaju u kupovini guma najvišeg razreda s obzirom na prijanjanje na mokru podlogu ili spoljašnju buku, koja se proizvodi prilikom kretanja, ako je to opravdano sigurnosnim razlozima ili razlozima javnog zdravlja;</p> <p>(e) u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružaoci usluga upotrebljavaju samo proizvode, u skladu sa zahtjevima iz tačkaka (a) do (d) prilikom pružanja predmetnih usluga. Ovaj se zahtjev primjenjuje samo na</p>	<p>Kupovina ili zakup zgrada Član 21</p> <p>Subjekti iz člana 19 stav 1 ovog zakona dužna su da prilikom kupovine ili zakupa službenih zgrada, odnosno djelova zgrada za službene potrebe prilikom odlučivanja o izboru ponuđača čije su ponude jednako vrednovane u skladu sa zakonom koji uređuje javne nabavke, prednost daju zgradama, odnosno djelovima zgrada sa višim stepenom energetske efikasnosti.</p> <p>Ocjena stepena energetske efikasnosti iz člana 20 stav 1 ovog zakona i stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa metodologijom za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti koja se utvrđuje propisom koji donosi Ministarstvo.</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno čl. 20 i 21 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) Potpuna usklađenost će se postići izmjenama i dopunama podzakonskog akata iz člana 21 stav 2 koji se odnosi na uvođenje zahtjeva i kriterijuma energetske efikasnosti u javne nabavke</p>	<p>IV kvartal 2019</p>

<p>nove proizvode koje pružalac usluga kupuje djelimično ili u cjelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga;</p> <p>(f) kupuje ili sklapa nove sporazume o iznajmljivanju samo za zgrade koje ispunjavaju barem minimalne zahtjeve energetske karakteristika iz član 5. stav 1. osim ako je namjena kupovine:</p> <p>i. realizacija velike obnove ili rušenja;</p> <p>ii. kada je riječ o državnim organima, ponovna prodaja zgrade, a ne njena upotreba za potrebe državnog organa; ili</p> <p>iii. očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade, jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njene posebne arhitektonske ili istorijske vrijednosti.</p> <p>Usklađenost s navedenim zahtjevima provjerava se putem energetskih sertifikata iz člana 11. Direktive 2010/31/EU.</p>				
<p>PRILOG IV. ENERGETSKI UDIO ODABRANIH GORIVA ZA KRAJNJU POTROŠNJU – TABELA KONVERZIJE</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno Uputstvom za utvrđivanje metodologije za izračunavanje indikativnog cilja poboljšanja energetske efikasnosti (Sl. list CG, br. 18/11)</p>	
<p>PRILOG V. Zajedničke metode i načela za izračunavanje učinka sistema obaveza energetske efikasnosti ili drugih mjera politike, u skladu sa članom 7. stavovima 1., 2. i 9. i članom 20. stavom 6.</p> <p>1. Metode za izračunavanje ušteda energije u smislu člana 7. stavova 1. i 2., člana 7. stava 9. drugog podstava tačkaka (b), (c), (d), (e) i (f) i člana 20. stava 6. Stranke obveznice, stranke učesnice, ovlašćene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati jednu ili više sljedećih metoda za izračunavanje ušteda energije:</p> <p>(a) predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetskih poboljšanja u sličnim postrojenjima pod nezavisnim nadzorom. Opšti pristup se naziva „ex-ante“;</p>	<p>Akcionni plan energetske efikasnosti Član 7</p> <p>Radi ostvarivanja ciljeva i pravaca razvoja energetske efikasnosti utvrđenih Strategijom, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) donosi akcioni plan energetske efikasnosti (u daljem tekstu: akcioni plan), na period od tri godine.</p> <p>Akcionim planom se naročito utvrđuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indikativni cilj energetske efikasnosti; - mjere energetske efikasnosti za 	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Crna Gora je donijela odluku da u ovom trenutku ne uvodi sistem obaveza energetske efikasnosti već da ciljeve iz člana 7 Direktive postigne kroz</p>	<p>IV kvartal 2019</p>

<p>(b) izmjerene uštede, pri čemu se uštede od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuju bilježenjem stvarnog smanjenja u upotrebi energije, uzimajući u obzir faktore kao što su aditivnost, zauzetost, nivo proizvodnje i vremenske prilike koji mogu uticati na potrošnju. Opšti pristup se naziva „ex-ante“;</p> <p>(c) procijenjene uštede, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene ušteda. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, na primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora drugačijom vrijednošću KWh od one za koju postoje nezavisne informacije o izmjerenim uštedama, ili ako procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalno nivou sprovode kvalifikovani ili akreditovani stručnjaci koji ne zavise od uključenih stranaka obveznicama, strankama učesnicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(d) uštede utvrđene na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sisteme označavanja, sisteme sertifikovanja i pametne mjerne sisteme. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo za uštede proizišle iz promjena u ponašanju potrošača. Ne može se upotrebljavati za uštede proizišle iz implementacije fizičkih mjera.</p> <p>2. Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru za poboljšanje energetske efikasnosti u smislu člana 7. stavova 1. i 2., člana 7. stava 9. drugog podstava tačaka (b), (c), (d), (e) i (f) te člana 20. stava 6. primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a) u obzir se mogu uzeti samo uštede koje prelaze sljedeće nivoe:</p> <p>i. standardne vrijednosti emisija Unije za nove lične automobile i nova laka službena vozila nakon implementacije Uredbe (EZ) br. 443/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove lične automobile u okviru integrisanog pristupa Zajednice sa ciljem smanjivanja emisija CO₂ iz lakih vozila odnosno Uredbe (EU) br. 510/2011 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka službena vozila kao dio integrisanog pristupa Unije sa ciljem smanjivanja emisija CO₂ iz privatnih i lakih službenih vozila ;</p> <p>ii. zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih sa energijom sa tržišta nakon implementacije implementirajućih mjera, u skladu s Direktivom 2009/125/EZ; i</p> <p>(b) kako bi se u obzir uzele klimatske razlike između regija, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije s temperaturnim razlikama između regija;</p>	<p>ostvarivanje indikativnog cilja i način njihovog sprovođenja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dinamika sprovođenja mjera za ostvarivanje indikativnog cilja; - ocjena ostvarivanja indikativnog cilja iz perioda koji prethodi akcionom planu i - procjena sredstava potrebnih za sprovođenje planiranih mjera, izvore i način njihovog obezbeđivanja. <p>Sprovođenje akcionog plana iz stava 1 ovog člana prati organ državne uprave nadležan za poslove energetske efikasnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo) i izvještaj o njegovom sprovođenju dostavlja Vladi, najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu.</p> <p>Stepen realizacije indikativnog cilja vrši se na osnovu metodologije za mjerenje ušteda koju utvrđuje Ministarstvo.</p> <p>Sredstva za sprovođenje akcionog plana iz alineje 5 stava 2 ovog člana obezbeđuju se iz budžeta države i drugih izvora u skladu sa zakonom.</p> <p style="text-align: center;">Informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije Član 13a</p> <p>Radi praćenja realizacije mjera energetske efikasnosti kojima se doprinosi postizanju indikativnog cilja, Ministarstvo vodi informacioni sistem za monitoring i verifikaciju ušteda energije.</p> <p>Informacioni sistem iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke utvrđene propisom koji donosi Ministarstvo.</p>		<p>alternativne mjere u skladu sa stavom 9 ovog člana Direktive. Dio sistema alternativnih mjera će biti i uštede snabdjevača energijom i distributera energenata.</p> <p>Potpuna usklađenost će se postići uspostavljanjem Informacionog sistema za monitoring i verifikaciju ušteda energije (član 13a Zakona).</p>	
--	--	--	---	--

<p>(c) aktivnosti stranke obveznice, stranke učesnice ili ovlašćene stranke moraju biti dokazivo značajne za ostvarivanje iskazane uštede;</p> <p>(d) na uštede proizišle iz pojedinačne mjere pravo može polagati samo jedna stranka;</p> <p>(e) pri proračunu ušteda energije uzima se u obzir njihov životni vijek. To se može provesti tako da se saberu uštede koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom između datuma njene implementacije i 31. decembra 2020. Države članice mogu takođe usvojiti drugu metodu, ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina ušteda. Ako upotrebljavaju druge metode, države članice obezbjeđuju da ukupni iznos ušteda energije izračunat pomoću tih drugih metoda ne prelazi iznos ušteda energije koji bi dobile kada bi uštede izračunale kao zbir ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom između datuma njene implementacije i 31. decembra 2020. Države članice u svom prvom nacionalnom akcionom planu za energetske efikasnosti u skladu s Prilogom XIV. ovoj Direktivi detaljno opisuju koje su druge metode upotrebljavale i kojim su odredbama osigurale ispunjavanje tog obavezujućeg zahtjeva za izračunavanje; i</p> <p>(f) dopuštene su mjere koje pojedinačno ili zajednički sprovode stanke obveznice, stranke učesnice ili ovlašćene stranke i čiji je cilj dovesti do trajne transformacije proizvoda, opreme ili tržišta na višu stepen energetske efikasnosti; i</p> <p>(g) pri podsticanju uvođenja mjera za poboljšanje energetske efikasnosti države članice obezbjeđuju održavanje standarda kvaliteta proizvoda, usluga i implementacije mjera. Ako takvi standardi ne postoje, države članice sarađuju sa strankama obveznicama, strankama učesnicama ili ovlašćenim strankama na njihovom uvođenju.</p> <p>3. Pri utvrđivanju uštede energije na temelju mjera politike koje se primjenjuju, u skladu sa članom 7. stavom 9. drugim podstavom tačkom (a) primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a) u obzir se uzimaju samo uštede energije na temelju mjera oporezivanja koje prelaze minimalne stepene oporezivanja primjenjive na goriva, u skladu s Direktivom Savjeta 2003/96/EZ od 27. oktobra 2003. o restrukturiranju sistema Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije ili Direktivom Savjeta 2006/112/EZ od 28. novembra 2006. o zajedničkom sistemu poreza na dodatnu vrijednost;</p> <p>(b) za izračunavanje učinka upotrebljavaju se najnoviji i reprezentativni službeni podaci o fleksibilnosti cijena; i</p>	<p style="text-align: center;">Program poboljšanja energetske efikasnosti snabdjevača energijom i distributera energenata</p> <p style="text-align: center;">Član 18</p> <p>Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dužan je da utvrdi program poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca, sprovodi mjere predviđene programom i izvještava Ministarstvo o realizovanim mjerama energetske efikasnosti i postignutim uštedama energije, putem informacionog sistema iz člana 13a ovog zakona.</p> <p>Program iz stava 1 ovoga člana donosi se za period od tri godine i naročito sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mjere za poboljšanja energetske efikasnosti kod krajnjih kupaca; - dinamiku i način realizacije mjera; - sredstva potrebna za sprovođenje mjera i način njihovog obezbjeđivanja; - planirane uštede energije po osnovu realizacije mjera energetske efikasnosti i - metodologiju za mjerenje ušteda postignutih realizacijom mjera. <p>Snabdjevač energijom, odnosno distributer energenata dostavlja predlog programa poboljšanja energetske efikasnosti Ministarstvu radi davanja saglasnosti.</p>			
--	--	--	--	--

<p>(c) uštede energije ostvarene pratećim instrumentima poreske politike, uključujući fiskalne podsticaje ili uplate u fond, obračunavaju se posebno.</p> <p>4. Obavještavanje o metodologiji Države članice do 5. decembra 2013. Komisiju obavještavaju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sistema obaveze energetske efikasnosti i za potrebe člana 7. stav 9. i člana 20. stava 6. Osim u slučaju poreza, takvo obavještenje uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a) strankama obveznicama, strankama učesnicama, ovlašćenim strankama ili državnim organima zaduženim za implementaciju;</p> <p>(b) ciljanim sektorima;</p> <p>(c) nivou cilja uštede energije ili očekivanim uštedama koje se trebaju ostvariti u cijelom razdoblju i međuperiodima;</p> <p>(d) trajanju razdoblja obaveze i međuperiodi;</p> <p>(e) kategorijama prihvatljivih mjera;</p> <p>(f) metodologiji izračunavanja, uključujući kako se određuju dopunjavanje i značaj i koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za tehničke procjene;</p> <p>(g) vijeku trajanja mjera;</p> <p>(h) pristupu usvojenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;</p> <p>(i) standardima kvaliteta;</p> <p>(j) protokolima za praćenje i provjeru i kako se obezbjeđuje njihova nezavisnost o strankama obveznicama, strankama učesnicama ili ovlašćenim strankama;</p> <p>(k) revizijskim protokolima; i</p> <p>(l) kako se vodi računa o potrebi za ispunjavanjem zahtjeva iz člana 7. stava 1. drugog podstava.</p> <p>U slučaju poreza takvo obavještenje uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a) ciljanim sektorima i segmentu poreskih obveznika;</p> <p>(b) državnom organu zaduženom za implementaciju;</p> <p>(c) očekivanoj uštedi koju treba ostvariti;</p> <p>(d) trajanju poreske mjere i međuperiodima; i</p> <p>(e) metodologiji izračunavanja, uključujući koja se fleksibilnost cijena upotrebljava.</p>				
<p>PRILOG VI. Minimalni kriterijumi za energetske preglede uključujući energetske preglede koji se vrše u sklopu sistema energetskog menadžmenta</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Djelatnost vršenja energetskih</p>	

<p>Energetski pregledi iz člana 8. zasnivaju se na sljedećim smjernicama:</p> <p>(a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i radnim podacima o potrošnji energije, koji je moguće pratiti i (za električnu energiju) na profilima opterećenja;</p> <p>(b) obuhvataju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili grupa zgrada, tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja, uključujući prevoz;</p> <p>(c) kada je to moguće, proizlaze iz analize troškova ciklusa trajanja umjesto iz jednostavnih razdoblja povraćaja, kako bi se u obzir uzele dugoročne uštede, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope;</p> <p>(d) razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobijanje pouzdane slike o cjelokupnim energetskim karakteristikama i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje.</p> <p>Energetskim pregledima se omogućuju detaljna i potvrđena izračunavanja za predložene mjere sa ciljem pružanja jasnih informacija o mogućim uštedama. Mora biti omogućena čuvanje podataka koji se upotrebljavaju u energetskim pregledima za istorijsku analizu i praćenje učinaka.</p>			<p>pregleda regulisani su članom 27 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Pravilnikom o vršenju energetskih pregleda zgrada (Sl. list CG, 75/15).</p>	
<p>PRILOG VII. Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje</p> <p>1. Minimalni zahtjevi za obračun</p> <p>1.1. Obračun na temelju stvarne potrošnje</p> <p>Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba vršiti na osnovu stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje, a informacije o obračunu trebaju se staviti na raspolaganje najmanje svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako su se potrošači odlučili za primanje računa u elektronskom obliku, u suprotnom dva puta godišnje. Gas koji se koristi samo za kuvanje može se izuzeti iz ovog zahtjeva.</p> <p>1.2. Minimalne informacije koje račun mora da sadrži</p> <p>Države članice obezbjeđuju da su, prema potrebi u ili sa računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdatim u distribucijama, krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stavljene sljedeće informacije:</p> <p>(a) sadašnje stvarne cijene i stvarna potrošnja energije;</p> <p>(b) poređenje sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku;</p> <p>(c) kontakt podaci organizacija krajnjih kupaca, energetskih agencija ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno članom 24 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Zakonom o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17). – čl. 123, 147, 178, 179, 211, 247</p>	

<p>uporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.</p> <p>Pored toga, kada je moguće i korisno države članice osiguravaju da se u ili sa računima, ugovorima, transakcijama i potvrđama izdatim u distribucijama, krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stave poređenje sa prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika ili da se krajnji kupac uputi na navedene informacije.</p> <p>1.3. Savjeti u vezi s energetsom efikasnošću koji su priloženi uz račune i druge povratne informacije za krajnje kupce</p> <p>U ugovorima, prilikom izmjena ugovora, u računima koje kupci primaju ili na internet stranicama namijenjenim pojedinačnim kupcima distributeri energije, operatori distributivnih sistema i preduzeća za maloprodaju energije obavještavaju svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim podacima nezavisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencija ili sličnih institucija, uključujući njihove internet adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske efikasnosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.</p>				
<p>PRILOG VIII. Potencijal za efikasnost u grijanju i hlađenju</p> <p>PRILOG IX . ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI</p> <p>PRILOG X. Garancija o porijeklu za električnu energiju proizvedenu iz visokoeffikasne kogeneracije</p> <p>PRILOG XI. Kriterijumi energetske efikasnosti za regulaciju energetske mreže i za tarife elektroenergetske mreže</p> <p>PRILOG XII. ZAHTJEVI ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA OPERATORE PRENOSNIH SISTEMA I OPERATORE DISTRIBUTIVNIH SISTEMA</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija je predmet regulisanja Zakona o energetici (Sl. list CG, br. 5/16 i 51/17). Potpuna usklađenost će se postići kroz donošenje odgovarajućih podzakonskih akata.</p>	<p>IV kvartal 2019</p>
<p>PRILOG XIII. Minimalne stavke koje treba uključiti u ugovore o energetsom učinku sklopljene s javnim sektorom ili povezane specifikacije javnog tendera - Jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje efikasnosti koje treba</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno čl. 29, 49 i 50 Zakona o</p>	

<p>provesti ili rezultata u vezi s efikasnošću koje treba ostvariti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Garantovane uštede koje treba ostvariti primjenom mjera iz ugovora. - Trajanje i ključne tačke ugovora, uslovi i otkazni rok. - Jasan i transparentan spisak obaveza svake ugovorne stranke. - Referentni datum(i) za utvrđivanje ostvarenih ušteda. - Jasan i transparentan spisak koraka u implementaciji mjere ili paketa mjera i prema potrebi povezanih troškova. - Obaveza potpune implementacije mjera iz ugovora i dokumentovanje svih promjena napravljenih tokom implementacije projekta. - Propisi o uključivanju istovjetnih zahtjeva u sve podugovore sa trećim osobama. - Jasan i transparentan prikaz finansijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju stranaka u ostvarenim novčanim uštedama (odnosno naknada pružaocu usluga). - Jasne i transparentne odredbe o mjeranju i provjeri ostvarenih zagarantovanih ušteda, provjeri kvaliteta i garancijama. - Odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uslova koji utiču na sadržaj i ishod ugovora (odnosno promjene cijene energije, intenziteta upotrebe postrojenja). - Detaljne informacije o obavezama svake ugovorne stranke i o sankcijama za njihovo kršenje. 			<p>efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14)</p>	
<p>PRILOG XIV. OPŠTI OKVIR ZA IZVJEŠTAVANJE Dio 1.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>	<p>Zakonom nisu predviđene obaveze izvještavanja prema EU, ali će to biti urađeno kroz izmjene i dopune Zakona tokom procesa pristupanja EU</p>	<p>Do ulaska Crne Gore u EU</p>
<p>PRILOG XIV. OPŠTI DIO ZA IZVJEŠTAVANJE Dio 2. Nacionalnim akcionim planovima za energetske efikasnost iz člana 24. stav 2. obezbjeđuje se okvir za razvoj nacionalnih strategija za energetske efikasnost. Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost obuhvaćaju značajne</p>	<p>Akcionni plan energetske efikasnosti Član 7 (st. 1 i 2) Radi ostvarivanja ciljeva i pravaca razvoja energetske efikasnosti utvrđenih Strategijom, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) donosi akcioni plan</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Zakonom nije propisan detaljan sadržaj Akcionog plana energetske efikasnost, ali</p>	

<p>mjere za poboljšanje energetske efikasnosti i očekivane/ostvarene uštede energije, uključujući uštede u snabdijevanju energijom, prenosu i distribuciji energije i njenoj krajnjoj potrošnji. Države članice obavezuju uključivanje najmanje dolje navedenih navedenih informacija u nacionalne akcijske planove za energetske efikasnosti.</p> <p>1. Ciljevi i strategije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okvirni nacionalni cilj povećanja energetske efikasnosti za 2020. kako je predviđeno članom 3. stavom 1., - nacionalni okvirni cilj uštede energije utvrđen u členu 4. stavu 1. Direktive 2006/32/EZ, - ostali postojeći ciljevi povećanja energetske efikasnosti koji se odnose na cjelokupnu ekonomiju ili određene sektore. <p>2. Mjere i uštede energije</p> <p>U nacionalnim akcijskim planovima za energetske efikasnosti pružaju se informacije o usvojenim mjerama ili mjerama koje se planiraju usvojiti radi implementacije glavnih elemenata ove Direktive i o povezanim uštedama.</p> <p>(a) Uštede primarne energije</p> <p>U nacionalnim akcijskim planovima za energetske efikasnosti navode se značajne mjere i aktivnosti preduzete s ciljem uštede primarne energije u svim sektorima ekonomije. Za svaku se mjeru ili paket mjera/aktivnosti navode procjene očekivanih ušteda za 2020. i ušteda ostvarenih do trenutka izvještavanja.</p> <p>Prema potrebi, trebaju se pružiti informacije o drugim rezultatima/koristima mjera (smanjenju efekta staklene bašte, poboljšanju kvaliteta vazduha, otvaranju radnih mjesta itd.) i budžetu za njihovu implementaciju.</p> <p>(b) Ušteda krajnje energije</p> <p>Prvi i drugi nacionalni akcijski planovi za energetske efikasnosti uključuju rezultate u vezi s ispunjavanjem cilja uštede krajnje energije utvrđenog u členu 4. stavovima 1. i 2. Direktive 2006/32/EZ. Ako izračunavanje/procjena ušteda prema mjeri nije dostupna, iskazuje se smanjenje energije na nivou sektora kao rezultat (kombinacije) mjera.</p> <p>Prvi i drugi nacionalni akcijski planovi za energetske efikasnosti također uključuju metodologiju mjerenja i/ili izračunavanja koja se upotrebljava za izračunavanje ušteda energije. Ako se primjenjuje „preporučena metodologija”, nacionalni akcijski plan za energetske efikasnosti trebao bi da sadrži pozivanje na nju.</p> <p>3. Posebne informacije koje se odnose na ovu Direktivu</p>	<p>energetske efikasnosti (u daljem tekstu: akcijski plan), na period od tri godine. Akcijskim planom se naročito utvrđuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indikativni cilj energetske efikasnosti; - mjere energetske efikasnosti za ostvarivanje indikativnog cilja i način njihovog sprovođenja; - dinamika sprovođenja mjera za ostvarivanje indikativnog cilja; - ocjena ostvarivanja indikativnog cilja iz perioda koji prethodi akcijskom planu i - procjena sredstava potrebnih za sprovođenje planiranih mjera, izvore i način njihovog obezbeđivanja. 		<p>su zahtjevi ovog priloga direktive uzeti u obzir prilikom pripreme akcijskih planova energetske efikasnosti.</p>	
---	--	--	---	--

<p>3.1. Državni organi (član 5.) Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost uključuju popis državnih organa koja su izradila plan za energetske efikasnost u skladu sa člankom 5. stavom 7.</p> <p>3.2. Obaveze energetske efikasnosti (član 7.) Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost uključuju nacionalne koeficijente, odabrane u skladu s Prilogom IV. Prvi nacionalni akcioni plan za energetske efikasnost uključuje kratki opis nacionalnog sistema iz člana 7. stav 1. ili alternativnih mjera usvojenih primjenom člana 7. stav 9.</p> <p>3.3. Energetski pregledi i sistemi upravljanja (član 8.) Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost uključuju: (a) broj energetskih pregleda izvršenih u prethodnom periodu; (b) broj energetskih pregleda izvršenih u velikim preduzećima u prethodnom periodu; (c) broj velikih preduzeća na njihovim područjima uz naznaku broja onih na koje se primjenjuje član 8. stav 5.</p> <p>3.4. Podsticanje efikasnog grijanja i hlađenja (član 14.) Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost uključuju procjenu napretka ostvarenog u primjeni sveobuhvatne procjene iz člana 14. stava 1.</p> <p>3.5. Prenos i distribucija energije (član 15.) Prvi nacionalni akcioni plan za energetske efikasnost i naknadni izvještaji koja se podnose svakih 10 godina nakon toga uključuju implementirane procjene, mjere i ulaganja utvrđene s ciljem iskorišćavanja potencijala za povećanje energetske efikasnosti infrastrukture za gas i električnu energiju iz člana 15. stav 2.</p> <p>3.6. Države članice u okviru nacionalnih akcionih planova za energetske efikasnost izvještavaju o mjerama, koje su preduzete za omogućavanje i izradu odgovora na potražnju, kako je navedeno u članu 15.</p> <p>3.7. Dostupnost sistema za kvalifikovanje, akreditaciju i sertifikovanje sistema (član 16.) Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost uključuju informacije o raspoloživim sistema za kvalifikovanje, akreditaciju i sertifikovanje ili istovjetnim sistemima za kvalifikovanje za pružaoce energetskih usluga, energetske preglede i mjere za poboljšanje energetske efikasnosti.</p> <p>3.8. Energetske usluge (član 18.) Nacionalni akcioni planovi za energetske efikasnost uključuju link na internet</p>				
--	--	--	--	--

<p>stranicu na kojoj se može pristupiti spisku ili interfejsu pružaoca energetske usluge iz člana 18. stav 1. točke (c).</p> <p>3.9. Druge mjere za podsticanje energetske efikasnosti (član 19.)</p> <p>Prvi nacionalni akcioni plan za energetske efikasnosti uključuje popis mjera iz članka 19. stav 1.</p>				
<p>PRILOG XV. Korelaciona tabela</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Direktiva 2009/125/EZ</p>				
<p style="text-align: center;">Član 1 Predmet i područje primjene</p> <p>1. Ova Direktiva uspostavlja okvir za postavljanje zahtjeva Zajednice za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju s ciljem osiguranja slobodnog kretanja tih proizvoda na unutrašnjem tržištu.</p> <p>2. Ova Direktiva predviđa utvrđivanje zahtjeva koje moraju ispuniti proizvodi koji koriste energiju obuhvaćeni mjerama sprovođenja, kako bi bili stavljeni na tržište i/ili u upotrebu. Ona doprinosi održivom razvoju povećanjem energetske efikasnosti i nivoa zaštite sredine, dok u isto vrijeme povećava sigurnost snabdijevanja energijom.</p> <p>3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na putnička ni teretna prevozna sredstva.</p> <p>4. Ova Direktiva i mjere sprovođenja donesene na temelju nje ne dovode u pitanje zakonodavstvo Zajednice o upravljanju otpadom i o hemikalijama, uključujući zakonodavstvo Zajednice o fluoriranim efektima staklene bašte.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „Proizvod koji koristi energiju“ (dalje u tekstu „proizvod“) znači svaki proizvod koji tokom upotrebe utiče na potrošnju energije i koji je stavljen na tržište i/ili u upotrebu, uključujući djelove koji su namijenjeni za ugradnju u proizvode koji koriste energiju obuhvaćenu ovom Direktivom i koji su stavljeni na tržište ili u upotrebu kao pojedinačni djelovi za krajnje korisnike i čija se ekološka efikasnost može samostalno ocijeniti;</p> <p>2. „Sastavni djelovi i sklopovi“ znači djelovi koji su namijenjeni za ugradnju u proizvod, koji nisu stavljeni na tržište i/ili u upotrebu kao pojedinačni djelovi za krajnje korisnike ili čija se ekološka efikasnost ne može samostalno ocijeniti;</p> <p>3. „Mjere sprovođenja“ znači mjere donesene na osnovu ove Direktive, koje utvrđuju zahtjeve za ekološki dizajn određenih proizvoda koji koriste energiju ili za njihove ekološke aspekte;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Definicije su preuzete Pravilnikom o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju Energije (Sl. list CG br. 9/16) - čl. 2 i 3</p>	

<p>4. „Stavljanje na tržište” znači stavljanje proizvoda na tržište Zajednice prvi put s ciljem njegove distribucije ili upotrebe unutar Zajednice bilo uz naplatu ili besplatno i bez obzira na prodajnu tehniku;</p> <p>5. „Stavljanje u upotrebu” znači prva upotreba proizvoda za njegovu predviđenu namjenu od strane krajnjeg korisnika u Zajednici;</p> <p>6. „Proizvođač” znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvode obuhvaćene ovom Direktivom i odgovorna je za njihovu usklađenost s ovom Direktivom u pogledu njihovog stavljanja na tržište ili u upotrebu pod vlastitim imenom proizvođača ili žigom ili za vlastitu upotrebu proizvođača. U nedostatku proizvođača u skladu s definicijom u prvoj rečenici ili uvoznika u skladu s definicijom u tački 8., svaka fizička ili pravna osoba koja stavlja na tržište i/ili u upotrebu proizvode koji koriste energiju obuhvaćene ovom Direktivom smatra se proizvođačem;</p> <p>7. „Ovlašteni predstavnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim sjedištem u Zajednici koja je dobila pismeni nalog od proizvođača da u njegovo ime obavi sve ili dio obaveza i formalnosti povezane s ovom Direktivom;</p> <p>8. „Uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim sjedištem u Zajednici koja stavlja proizvod iz treće zemlje na tržište Zajednice tokom svojeg poslovanja;</p> <p>9. „Materijali” znači svi materijali koji se koriste u životnom ciklusu jednog proizvoda;</p> <p>10. „Dizajn proizvoda” znači skup postupaka koji pretvaraju pravne, tehničke, sigurnosne, funkcionalne, tržišne i druge zahtjeve koje proizvod treba ispunjavati u tehničkoj specifikaciji za taj proizvod;</p> <p>11. „Ekološki aspekt” znači element ili funkcija proizvoda koji može uzajamno djelovati s okruženjem tokom svojeg ciklusa trajanja;</p> <p>12. „Uticao na okruženje” znači svaka promjena okruženja koja u cjelini ili djelomično proizilazi iz proizvoda u njegovom ciklusu trajanja;</p> <p>13. „Ciklus trajanja” znači uzastopne i međusobno povezane faze proizvoda od upotrebe sirovine do konačnog odlaganja;</p>				
<p>14. „Ponovna upotreba” znači svaki postupak kojim se proizvod ili njegovi sastavni dijelovi, nakon što su dostigli kraj svoje prve upotrebe, upotrebljavaju za istu namjenu za koju su zamišljeni, uključujući kontinuiranu upotrebu proizvoda koji se vraća na sabirno mjesto, distributeru, izvođaču recikliranja ili proizvođaču, kao i ponovnu upotrebu proizvoda nakon prerade;</p> <p>15. „Recikliranje” znači ponovna proizvodnja u proizvodnom postupku otpadnih materijala za prvobitnu namjenu ili za druge namjene, ali isključujući</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>	<p>Materija nije predmet regulisanja ovog zakona</p>	

<p>obnovu energije;</p> <p>16. „Obnova energije” znači upotreba zapaljivog otpada kao načina za proizvodnju energije putem direktnog spaljivanja sa ili bez drugog otpada, ali s obnovom toplote.</p> <p>17. „Obnova” znači svaki od primjenjivih postupaka iz Priloga II.B Direktivi 2006/12/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. aprila 2006. o otpadu ;</p> <p>18. „Otpad” znači svaka materija ili predmet u kategorijama navedenima u Prilogu I. Direktivi 2006/12/EZ koje posjednik odbacuje ili namjerava odbaciti ili mora odbaciti;</p> <p>19. „Opasni otpad” znači svaki otpad obuhvaćen člankom 1. stav 4. Direktive Savjeta 91/689/EEZ od 12. decembra 1991. o opasnom otpadu;</p>				
<p>20. „Ekološki profil” znači opis, u skladu s mjerom sprovođenja koja se primjenjuje na proizvod, unosa i iznosa (npr. materijala, emisija i otpada) povezanih s proizvodom kroz njegov životni ciklus, koji su značajni s gledišta njihovog ekološkog uticaja i izraženi u fizičkim količinama koje se mogu izmjeriti;</p> <p>21. „Ekološki uticaj” proizvoda znači rezultati proizvođačevog upravljanja ekološkim aspektima proizvoda, vidljivih u njegovoj tehničkoj dokumentaciji;</p> <p>22. „Poboljšanje ekološkog uticaja” znači postupak poboljšanja ekološkog učinka proizvoda tokom uzastopnih generacija, iako ne nužno u pogledu svih ekoloških aspekata proizvoda istovremeno;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Definicije su preuzete Pravilnikom o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije (Sl. list CG br. 9/16) - član 3</p>	
<p>Član 2 Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>23. „Eko dizajn” znači uključivanje ekoloških aspekata u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja njegove ekološke efikasnosti kroz cijeli njegov ciklus trajanja;</p>	<p>Značenje izraza Član 4</p> <p>15) eko dizajn su uslovi u pogledu zaštite životne sredine koje mora da ispunjava dizajn proizvoda, radi unapređenja uticaja proizvoda na životnu sredinu, tokom nastanka, upotrebe, stavljanja van upotrebe i odlaganja tog proizvoda.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 2 Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>24. „Zahtjev za ekološki dizajn” znači svaki zahtjev u vezi s proizvodom, ili s dizajnom proizvoda, koji je namijenjen poboljšanju njegove ekološke efikasnosti, ili svaki zahtjev za dostavljanje informacija u pogledu ekoloških aspekata proizvoda;</p> <p>25. „Opšti zahtjev za ekološki dizajn” znači svaki zahtjev za ekološki dizajn koji</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Definicije će se u potpunosti preuzeti izmjenama i dopunama podzakonskog akta koji se odnosi na</p>	<p>IV kvartal 2021</p>

<p>se temelji na ekološkom profilu cijelog proizvoda, bez zadanih graničnih vrijednosti za posebne ekološke aspekte;</p> <p>26. „Poseban zahtjev za ekološki dizajn” znači kvantifikovan i mjeriv zahtjev za ekološki dizajn u vezi s posebnim ekološkim aspektom proizvoda, na primjer potrošnje energije za vrijeme upotrebe, izračunane za danu jedinicu proizvodne efikasnosti.</p> <p>27. „Usklađena norma” znači tehnička specifikacija koju je donijelo priznato tijelo za normizaciju prema nalogu Komisije, u skladu s postupkom navedenim u Direktivi 98/34/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. juna 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa, za potrebe uspostavljanja evropskog zahtjeva s kojim usklađenost nije obavezna.</p>			<p>označavanje eko dizajna proizvoda koji utiču na potrošnju energije</p>	
<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p style="text-align: center;">Stavljanje na tržište i/ili stavljanje u upotrebu</p> <p>1. Države članice preduzimaju sve odgovarajuće mjere za osiguranje da se proizvodi obuhvaćeni mjerama za sprovođenje mogu staviti na tržište i/ili u upotrebu samo ako su u skladu s ovim mjerama i nose oznaku CE u skladu s članom 5.</p> <p>2. Države članice određuju tijela odgovorna za nadzor nad tržištem. One dogovaraju da takva tijela imaju i koriste ovlaštenja potrebna za preduzimanje odgovarajućih mjera kojima ih obavezuje ova Direktiva. Države članice određuju zadatke, ovlaštenja i organizacione mjere nadležnih tijela koja će imati pravo:</p> <p>(a) organizovati odgovarajuće provjere o usklađenosti proizvoda, u odgovarajućem opsegu, i obavezati proizvođača ili njegovog ovlaštenog predstavnika da opozove neusklađene proizvode s tržišta, u skladu s članom 7.;</p> <p>(b) zahtijevati od dotičnih stranaka osiguranje svih potrebnih informacija, kao što je utvrđeno u mjerama za sprovođenje;</p> <p>(c) uzeti uzorke proizvoda i podvrgnuti ih provjerama usklađenosti.</p> <p>3. Države članice obavještavaju Komisiju o rezultatima nadzora nad tržištem i Komisija prema potrebi takve informacije prosljeđuje drugim državama članicama.</p> <p>4. Države članice osiguravaju potrošačima i drugim zainteresovanim strankama mogućnost da podnesu nadležnim tijelima svoja zapažanja o usklađenosti proizvoda.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno članom 48 Zakona o efikasnom korišćenju energije (Sl. list CG, 57/14) i Pravilnikom o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije (Sl. list CG br. 9/16).</p> <p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na označavanje eko dizajna</p>	<p style="text-align: center;">Danom ulaska u EU</p>

			proizvoda koji utiču na potrošnju energije.	
<p>Član 4. Odgovornosti uvoznika</p> <p>Član 5. Označavanje i izjava EZ-a o usklađenosti</p> <p>Član 6. Sloboda kretanja</p> <p>Član 7. Zaštitna klauzula</p> <p>Član 8. Ocjenivanje usaglašenosti</p> <p>Član 9. Pretpostavka usaglašenosti</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je predmet regulisanja Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda sa propisanim zahtjevima ("Službeni list Crne Gore", broj 53/11)	
<p>Član 10 Usklađene norme</p> <p>1. Države članice u najvećoj mogućoj mjeri, osiguravaju preduzimanje odgovarajućih mjera koje omogućavaju da se zainteresovane stranke savjetuju na nacionalnoj osnovi o postupku pripreme i nadgledanja usklađenih normi.</p> <p>2. Ako država članica ili Komisija smatraju da usklađene norme, za čiju se primjenu pretpostavlja da ispunjava posebne odredbe primjenjive mjere sprovođenja, ne zadovoljavaju u cijelosti te odredbe, ta država članica ili Komisija obavještava Stalni odbor koji je osnovan u skladu s članom 5. Direktive 98/34/EZ u tu svrhu, uz navođenje razloga. Odbor donosi mišljenje po hitnom postupku.</p> <p>3. S obzirom na mišljenje Odbora, Komisija odlučuje hoće li ili neće objaviti, ili objaviti s ograničenjem, zadržati ili povući uputstva na te usklađene norme u <i>Službenom listu Evropske unije</i>.</p> <p>4. Komisija obavještava predmetno evropsko tijelo za normizaciju i, ako je</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		

potrebno, izdaje novi nalog za izmjenu usklađenih dotičnih normi.				
<p style="text-align: center;">Član 11</p> <p style="text-align: center;">Zahtjevi za sastavne djelove i sklopove</p> <p>Mjere sprovođenja mogu zahtijevati od proizvođača ili njihovih ovlaštenih predstavnika koji stavljaju sastavne dijelove i sklopove na tržište i/ili u upotrebu da osiguraju proizvođaču proizvoda koji je obuhvaćen mjerama odgovarajuće podatke o sastavu materijala i potrošnji energije, materijala i/ili resursa za sastavne djelove ili sklopove.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Potpuno usklađeno Pravilnikom o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije (Sl. list CG br. 9/16) član 10	
<p style="text-align: center;">Član 12</p> <p style="text-align: center;">Administrativna saradnja i razmjena informacija</p> <p>1. Države članice obezbeđuju preduzimanje odgovarajućih mjera za podsticanje međusobne saradnje nadležnih tijela odgovornih za primjenu ove Direktive te međusobno i za Komisiju obezbeđuju informacije kako bi pomogli u primjeni ove Direktive, a posebno u implementaciji člana 7. Pri administrativnoj saradnji i razmjeni informacija što više se koriste elektronska sredstva komunikacije i podrška odgovarajućih programa Zajednice.</p> <p>Države članice obavještavaju Komisiju o tome koja su tijela odgovorna za primjenu ove Direktive.</p> <p>2. Tačna priroda i struktura razmjene informacija između Komisije i država članica odlučuje se u skladu s regulatornim postupkom iz člana 19. stava 2.</p> <p>3. Komisija preduzima odgovarajuće mjere za podsticanje i doprinos saradnji između država članica iz ovog člana.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
<p style="text-align: center;">Član 13</p> <p style="text-align: center;">Mala i srednja preduzeća</p> <p>1. U kontekstu programa od kojih mogu imati koristi mala i srednja preduzeća i vrlo mala preduzeća, Komisija uzima u obzir inicijative koje pomažu malim i srednjim preduzećima i vrlo malim preduzećima da pri dizajniranju svojih proizvoda uključe aspekte zaštite okoline uključujući energetska efikasnost.</p> <p>2. Smjernice koje obuhvataju mala i srednja preduzeća aktivna u pogođenom proizvodnom sektoru mogu sadržavati priloženu mjeru sprovođenja. Prema potrebi i u skladu sa stavom 1. Komisija priprema daljnji posebni materijal kako bi mala i srednja preduzeća lakše primijenila ovu Direktivu.</p> <p>3. Države članice osiguravaju, posebno putem jačanja potpornih mreža i</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		

<p>struktura, podsticanje malih i srednjih preduzeća i vrlo malih preduzeća na prihvaćanje ekološki zdravog pristupa već u fazi dizajna proizvoda i njihovo prilagođavanje budućem evropskom zakonodavstvu.</p>				
<p align="center">Član 14 Informisanje potrošača</p> <p>U skladu s primjenjivom mjerom sprovođenja proizvođači osiguravaju, u obliku koji smatraju pogodnim, da se potrošačima proizvoda osiguraju:</p> <p>(a) potrebne informacije o ulozi koju oni mogu imati u održivoj upotrebi proizvoda; i</p> <p>(b) kad to zahtijevaju mjere sprovođenja, ekološki profil proizvoda i pogodnosti ekološkog dizajna.</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	<p>Potpuno usklađeno Pravilnikom o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije (Sl. list CG br. 9/16) - član 11</p>	
<p align="center">Član 15 Mjere sprovođenja</p> <p>1. Kad proizvod ispunjava kriterijume navedene u stavu 2., obuhvaćen je mjerom sprovođenja ili mjerom samoregulacije u skladu sa stavom 3. tačkom (b) ovog člana. Te mjere sprovođenja, namijenjene za izmjenu elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući ju, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom, navedenim u članu 19. stavu 3.</p> <p>2. Kriteriji navedeni u stavu 1. su sljedeći:</p> <p>(a) godišnji obim prodaje proizvoda u Zajednici i trgovanja s njim, koji predstavlja znatan obim, treba po najnovijim raspoloživim brojkama biti okvirno veći od 200 000 jedinica;</p> <p>(b) proizvod mora imati, s obzirom na količine koje su stavljene na tržište i/ili u upotrebu, znatan uticaj na okolinu u Zajednici, kako je navedeno u strateškim prioritetima Zajednice navedenima u Odluci br. 1600/2002/EZ; i</p> <p>(c) proizvod predstavlja znatnu mogućnost za poboljšanje u smislu njegovog uticaja na okolinu a da to ne uključuje pretjerane troškove, posebno uzimajući u obzir:</p> <p>i. nedostatak drugog relevantnog zakonodavstva Zajednice ili propust tržišnih snaga da pravilno riješe pitanje;</p> <p>ii. velike razlike među proizvodima jednake funkcionalnosti i koji su raspoloživi na tržištu, s obzirom na njihov ekološki uticaj.</p> <p>3. Komisija pri pripremi nacрта mjere sprovođenja uzima u obzir sva gledišta koja je iznio Odbor iz člana 19. stava 1., i dodatno uzima u obzir:</p> <p>(a) ekološke prioritete Zajednice, poput onih navedenih u Odluci</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Neprimjenljivo</p>		

<p>br. 1600/2002/EZ ili u Evropskom programu Komisije za klimatske promjene (ECCP); i</p> <p>(b) odgovarajuće zakonodavstvo Zajednice i samoregulaciju, na primjer dobrovoljne sporazume od kojih se, nakon ocjene u skladu s članom 17., očekuje da postignu ciljeve politike, brže i s manjim troškom od obaveznih zahtjeva.</p> <p>4. Pri pripremi nacrtu mjere sprovođenja Komisija:</p> <p>(a) uzima u obzir životni ciklus proizvoda i sve njegove značajne ekološke aspekte, između ostalog, energetska efikasnost. Dubina analize ekoloških aspekata i isplativosti njihova poboljšanja srazmjerna je njihovoj važnosti. Donošenje zahtjeva za ekološki dizajn u pogledu znatnih ekoloških aspekata proizvoda ne smije se nepravedno odgađati radi nesigurnosti u vezi s drugim aspektima;</p> <p>(b) obavlja ocjenu, u kojoj će se uzeti u obzir uticaj na okolinu, potrošače i proizvođače, uključujući mala i srednja preduzeća, u odnosu na konkurentnost, uključujući tržišta izvan Zajednice, inovativnost, pristup tržištu te troškove i koristi;</p> <p>(c) uzima u obzir postojeće nacionalno zakonodavstvo o zaštiti okoline koje države članice smatraju važnim;</p> <p>(d) obavlja primjerena savjetovanja s interesnim stranama;</p> <p>(e) priprema memorandum za pojašnjenje nacrtu mjere sprovođenja koja se zasniva na ocjeni iz tačke (b); i</p> <p>(f) utvrđuje datum(e) za sprovođenje, sve postupne ili prelazne mjere ili razdoblja, uzimajući u obzir posebno moguće uticaje na mala i srednja preduzeća ili na posebne skupine proizvoda koje proizvode ponajprije mala i srednja preduzeća.</p> <p>5. Mjere sprovođenja zadovoljavaju sve sljedeće kriterijume:</p> <p>(a) sa stanovišta korisnika, ne smije biti znatnog negativnog uticaja na funkcionalnost proizvoda;</p> <p>(b) ne smije biti negativnog uticaja na zdravlje, sigurnost i okolinu;</p> <p>(c) ne smije biti znatnog negativnog uticaja na potrošače, posebno što se tiče novčane dostupnosti i troška životnog ciklusa proizvoda;</p> <p>(d) nema značajnog negativnog uticaja na konkurentnost industrije;</p> <p>(e) u načelu, utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn ne smije imati posledicu nametanje zaštićene tehnologije proizvođačima; i</p> <p>(f) proizvođačima se ne smije nametati pretjerani administrativni teret.</p> <p>6. Mjere sprovođenja navode zahtjeve za ekološki dizajn u skladu s Prilogom I.</p>				
--	--	--	--	--

<p>i/ili Prilogom II.</p> <p>Posebni zahtjevi za ekološki dizajn uvode se za odabrane ekološke aspekte koji imaju značajan uticaj na okolinu.</p> <p>Mjere sprovođenja mogu takođe odrediti da za neke navedene parametre ekološkog dizajna iz Priloga I., dijela 1. nisu potrebni nikakvi zahtjevi za ekološki dizajn.</p> <p>7. Zahtjevi se oblikuju tako da osiguraju da organi za nadzor nad tržištem mogu provjeriti usklađenost proizvoda sa zahtjevima mjere sprovođenja. Mjera navodi može li se provjera postići direktno na proizvodu ili na osnovu tehničke dokumentacije.</p> <p>8. Mjera sprovođenja uključuje elemente navedene u Prilogu VII.</p> <p>9. Odgovarajuće studije i analize koje Komisija koristi pri pripremi mjera sprovođenja trebaju biti dostupne javnosti, posebno uzimajući u obzir jednostavan pristup i upotrebu od strane zainteresovanih malih i srednjih preduzeća.</p> <p>10. Mjera sprovođenja koja utvrđuje zahtjeve za ekološki dizajn, prema potrebi sadrži odredbe o usklađivanju različitih ekoloških aspekata. Te odredbe namijenjene za izmjenu elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući ju, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom navedenim u članu 19. stavu 3.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 16 Plan rada</p> <p>1. U skladu s kriterijima utvrđenima u članu 15. i nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom iz člana 18., Komisija najkasnije 21. oktobra 2011. donosi plan rada koji će biti dostupan javnosti.</p> <p>Plan rada za sljedeće tri godine utvrđuje okvirni popis proizvodnih grupa koje će se smatrati prioritetima za donošenje mjera sprovođenja.</p> <p>Komisija će redovito mijenjati plan rada nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom.</p> <p>2. Međutim, tokom prelaznog perioda, dok se uspostavlja prvi plan rada iz stava 1. ovog člana i u skladu s kriterijumima navedenima u članu 15., te nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom, Komisija prema potrebi na osnovu predviđanja uvodi:</p> <p>(a) mjere sprovođenja koje počinju s onim proizvodima za koje je ECCP utvrdio da imaju velike mogućnosti za ekonomično smanjenje emisija štetnih gasova, poput opreme za grijanje i opreme za vodeno grijanje, sistema električnih motora, rasvjete u domaćem i tercijarnom sektoru, kućnih aparata,</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenljivo</p>		

<p>kancelarijske opreme u domaćem i tercijarnom sektoru, potrošačke elektronike i HVAC sistema (grijanje, ventilacija i klimatizacija); (b) posebnu mjeru sprovođenja koja smanjuje gubitke u stanju pripravnosti za grupe proizvoda. One mjere koje su predviđene za izmjenu elemenata ove Direktive koji nisu ključni dopunjujući je donose se u skladu s regulatornim postupkom sa kontrolom navedenim u članu 19. stavu 3.</p>				
<p>Član 17 Samoregulacija Dobrovoljni sporazumi ili druge mjere za samoregulaciju koje su predstavljene kao alternative mjerama sprovođenja u kontekstu ove Direktive ocjenjuju se najmanje na osnovu Priloga VIII.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići naknadnim izmjenama i dopunama Pravilnika o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije</p>	<p>IV kvartal 2021</p>
<p>Član 18 Savjetodavni forum</p> <p>Član 19 Odborski postupak</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 20 Kazne Države članice utvrđuju pravila primjenjiva za kršenje nacionalnih odredbi donesenih u skladu s ovom Direktivom i preduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje da se pravila sprovode. Predviđene kazne moraju biti efikasne, proporcionalne i odvraćajuće te uzimati u obzir opseg neusklađenosti i broj jedinica neusklađenih proizvoda koji su stavljeni na tržište Zajednice. Države članice obavještavaju Komisiju o tim odredbama do 20. novembra 2010. i bez odlaganja obavještavaju o svakoj sljedećoj izmjeni koja na njih utiče.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija ovog člana koja se odnosi na kaznene mjere prilikom stavljanja na tržište proizvoda koji nisu usaglašeni sa tehničkim zahtjevima i za</p>	

			neadekvatno sprovedene postupke ocjene usaglašenosti uređuje se Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda sa propisanim zahtjevima ("Službeni list Crne Gore", broj 53/11)	
<p align="center">Član 21 Provjera</p> <p>Najkasnije 2012. Komisija provjerava efikasnost ove Direktive i njenih sprovedenih mjera uključujući između ostalog:</p> <p>(a) metodologiju za identifikaciju i pokrivanje značajnih parametara vezanih uz okolinu, kao što su efikasnost resursa, uzimajući u obzir cijeli životni ciklus proizvoda;</p> <p>(b) prag za sprovođenje mjera;</p> <p>(c) mehanizme za nadzor tržišta; i</p> <p>(d) svaku podstaknutu odgovarajuću samoregulaciju.</p> <p>Slijedeći ovu provjeru, a posebno uzimajući u obzir iskustvo povezano s proširenim područjem primjene ove Direktive, Komisija posebno ocjenjuje prikladnost proširenja područja primjene Direktive na proizvode koji ne koriste energiju, kako bi se značajno smanjili uticaji na okolinu tokom cijelog životnog ciklusa tih proizvoda, nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom navedenim u članu 18., i prema potrebi podnosi prijedloge Evropskom parlamentu i Savjetu za izmjenu ove Direktive.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
<p align="center">Član 22 Povjerljivost</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je predmet	

Zahtjevi proizvođača i/ili njegovog ovlaštenog predstavnika u vezi s dostavljanjem podataka iz člana 11. i Priloga I., dijela 2. srazmjerni su i poštuju zakonitu povjerljivost tržišno osjetljivih informacija.			regulisanja Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda sa propisanim zahtjevima ("Službeni list Crne Gore", broj 53/11)	
Čl. 23-26	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG I Metoda za utvrđivanje opštih zahtjeva za ekološki dizajn PRILOG II Metoda za utvrđivanje posebnih zahtjeva za ekološki dizajn	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
PRILOG III Oznaka CE	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je predmet regulisanja Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda sa propisanim zahtjevima ("Službeni list Crne Gore", broj 53/11)	
PRILOG IV Unutrašnja kontrola dizajna PRILOG V Sistem upravljanja za ocjenjivanje usklađenosti	Nema odgovarajuće odredbe	Djelimično usklađeno	Potpuno usklađeno Pravilnikom o eko dizajnu	

			proizvoda koji utiču na potrošnju energije (Sl. list CG br. 9/16) – Prilozi 1 i 2	
PRILOG VI Izjava EZ-a o usklađenosti	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je predmet regulisanja Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda sa propisanim zahtjevima ("Službeni list Crne Gore", broj 53/11)	
PRILOG VII Sadržaj mjera za sprovođenje	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
PRILOG VIII Samoregulacija	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići naknadnim izmjenama i dopunama Pravilnika o eko dizajnu proizvoda koji utiču na potrošnju energije	IV kvartal 2021
PRILOG IX	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

DIO A Direktiva stavljena izvan snage s popisom sljedećih izmjena DIO B Popis rokova za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo PRILOG X Korelaciona tabela				
--	--	--	--	--